

**Ovire in priložnosti za uporabo kitare v
vrtcih: raziskava glasbene vzgoje in
pedagoške prakse**

RAZISKOVALNA NALOGA

Dita Debeljak

LJUBLJANA, APRIL 2025

POVZETEK:

Raziskovalna naloga proučuje ovire in priložnosti za uporabo kitare v slovenskih vrtcih. Poudarek je na vplivu glasbe, zlasti igranja na kitaro, na čustveni, socialni in kognitivni razvoj otrok ter na pomembnosti glasbene usposobljenosti vzgojiteljev. Rezultati ankete, izvedene med 30 vzgojitelji v ljubljanskih vrtcih, kažejo raznolike stopnje glasbene izobrazbe, zanimanje za učenje kitare ter ovire, kot so nizka samozavest, pomanjkanje časa in virov. Kljub tem izzivom vzgojitelji prepoznavajo pomembnost glasbenih dejavnosti za otrokov razvoj. Raziskava ponuja smernice za izboljšanje glasbene pedagogike, vključno z večjim poudarkom na usposabljanju in podpori vzgojiteljem pri vključevanju glasbenih dejavnosti v vsakodnevno pedagoško prakso.

ABSTRACT:

This research paper examines the obstacles and opportunities related to the use of the guitar in Slovenian kindergartens. It highlights the impact of music, particularly guitar playing, on children's emotional, social, and cognitive development, as well as the importance of educators' musical training. The survey, conducted among 30 Ljubljana kindergarten teachers, reveals varying levels of musical education, interest in learning the guitar, and challenges such as low confidence, lack of time, and resources. Despite these challenges, educators recognize the significance of musical activities for children's development. The research offers recommendations for enhancing music pedagogy, emphasizing the need for better training and support for educators to integrate musical activities into daily teaching practices.

Vsebina

1 UVOD	5
Opredelitev raziskovalnega področja	5
Namen in cilji raziskovalne naloge	6
Raziskovalna vprašanja, predpostavke in omejitve pri obravnavanem problemu	6
Raziskovalne metode.....	7
Izvirni prispevek k praksi in teoriji	8
2 TEORETIČNI DEL.....	9
2.1 Pomen glasbene vzgoje za čustveni in socialni razvoj otrok	9
2.2 Vpliv glasbe na razvoj motoričnih sposobnosti pri otrocih	9
2.2.1 Povezava med glasbo in koordinacijo gibanja	10
2.2.2 Igranje inštrumentov in razvoj fine motorike.....	10
2.2.3 Ritmične igre in senzomotorični razvoj	10
2.2.4 Uporaba glasbe pri otrocih s posebnimi potrebami za izboljšanje motoričnih sposobnosti	11
2.2.5 Zaključek	12
2.3 Učinki glasbenih dejavnosti na kognitivni razvoj otrok	13
2.4 Glasba kot sredstvo za ustvarjalnost in samopodobo otrok	13
2.5 Uporaba kitare kot pedagoško orodje v predšolskih ustanovah.....	14
- Slovenske otroške pesmi	14
- Mednarodne otroške pesmi	15
- Prednosti uporabe kitare s temi pesmimi:	15
- Nasveti za vzgojitelje:	15
2.6 VLOGA VZGOJITELJEV IN GLASBENE USPOSOBLJENOSTI	15
2.6.1 Pomen usposabljanja vzgojiteljev za glasbene dejavnosti	16
2.6.2 Ovire pri uporabi glasbenih instrumentov v vrtcih.....	16
2.6.3 Možnosti za izboljšanje glasbene usposobljenosti vzgojiteljev	17
2.7 NAJBOLJŠE PRAKSE ZA SPODBUJANJE GLASBENE VZGOJE V VRTCIH.....	17
2.7.1 Organizacija glasbenih delavnic za vzgojitelje	18
2.7.2 Vključevanje glasbenih dejavnosti v vsakodnevni učni načrt.....	18

2.7.3	Povezovanje glasbenih dejavnosti z drugimi pedagoškimi praksami.....	19
3	PRAKTIČNI DEL.....	20
3.1	PROBLEM, NAMEN IN CILJI.....	20
3.2	RAZISKOVALNI VZOREC	21
3.3	RAZISKOVALNA VPRAŠANJA	21
3.4	NAČRT IN METODE DELA.....	21
3.5	REZULTATI IN INTERPRETACIJA	22
3.5.1	Glasbena izobrazba:	22
	Graf 1:	22
3.5.2	Uporaba instrumentov:	24
	Graf 2:	24
3.5.3	Zanimanje za učenje kitare.....	26
	Graf 3:	26
3.5.4	Pogostost glasbenih dejavnosti:.....	27
	Graf 4:	27
3.5.5	Uporaba kitare pri delu:	28
	Graf 5:	28
3.5.6	Ovira za izvajanje glasbenih dejavnosti:.....	29
	Graf 6:	29
3.5.7	Pomembnost glasbenih dejavnosti:	30
	Graf 7:	30
3.5.8	Korelacijska analiza:.....	32
3.5.8.1	Povezanost: želja po uporabi kitare pri svojem delu glede na glasbeno izobrazbo	32
	Graf 8:	32
3.5.8.2	Povezanost: Zanimanje za učenje kitare glede na pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti	34
	Graf 9:	34
3.5.8.3	Povezanost: pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti in ocenjevanje pomembnosti:	36
	Graf 10:	36
	.....	36
4	RAZPRAVA.....	38
4.1	Kakšna je raven glasbene usposobljenosti vzgojiteljev v vrtcih?	38
	Predlogi za izboljšanje:	38

Sklep:	38
4.2 Kakšno zanimanje imajo vzgojitelji za učenje igranja kitare in uporabo glasbenih inštrumentov pri delu z otroki?	39
Predlogi za izboljšanje:	39
Sklep:	40
4.3 Kakšna je povezanost med glasbeno usposobljenostjo vzgojiteljev in pogostostjo uporabe kitare pri njihovem pedagoškem delu?	40
- Predlogi za izboljšanje:	40
- Sklep:	41
4.5 Ali vzgojitelji, ki izkazujejo večje zanimanje za učenje kitare, že pogosteje uporabljajo glasbene dejavnosti pri delu z otroki?	41
Predlogi za izboljšanje:	41
- Sklep:	42
4.6 Kako pogosto in na kakšen način vzgojitelji uporabljajo kitaro pri delu z otroki?	42
Predlogi za izboljšanje:	43
- Sklep:	43
4.7 Katere ovire preprečujejo vzgojiteljem pogostejšo uporabo kitare pri pedagoškem delu?	44
- Predlogi za izboljšanje:	44
Sklep:	45
5 VIRI IN LITERATURA:	46
PRILOGE	50
1)ANKETNI VPRAŠALNIK ZA VZGOJITELJE	50
1. Glasbena usposobljenost vzgojiteljev	50
2. Zanimanje za učenje kitare	50
3. Pogostost uporabe glasbenih dejavnosti	51
4. Dodatna vprašanja o pogojih za izvajanje glasbenih dejavnosti	51
2)PRIMERI ODGOVOROV IZ ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	53

1 UVOD

Opredelitev raziskovalnega področja

Moje subjektivno mnenje glede raziskovanja vpliva glasbe, še posebej igre na kitaro v predšolskem izobraževanju, temelji na osebni izkušnji igranja kitare. Verjamem, da ima glasba, ki je v živo izvajana, poseben čustven učinek na otroke. Igranje kitare prinaša določeno toplino in neposrednost, ki otrokom omogoča globlje čustveno povezovanje z glasbo. To podpira raziskava, ki kaže, da glasbene dejavnosti, kot sta petje in igranje instrumentov, spodbujajo čustveni razvoj otrok in ustvarjajo prijetno okolje, kar je bistvenega pomena za razvoj socialnih veščin in čustvenega ravnovesja (Vidulin, 2016; Bačlija Sušić, 2018).

Poleg tega menim, da je glasbena izobrazba vzgojiteljev ključnega pomena za kakovostno izvajanje glasbenih dejavnosti. Raziskave kažejo, da je kompetentnost vzgojiteljev na področju glasbenega izobraževanja tesno povezana z uspehom glasbenih dejavnosti v vrtcih. Če vzgojitelji samozavestno uporabljajo instrumente, kot je kitara, lahko ustvarijo okolje, kjer se otroci počutijo varne, sproščene in vključene, kar je ključno za njihov celostni razvoj (Cvrtila, 2024).

Vendar številni vzgojitelji poročajo o pomanjkanju samozavesti pri igranju glasbenih instrumentov, kot tudi o pomanjkanju časa in dostopa do ustreznega usposabljanja (Simpson, 2018; Cvrtila, 2024).

Raziskava se bo osredotočila na vpliv glasbe, posebej igre na kitaro, v predšolskem izobraževanju. Glasbene dejavnosti v zgodnjem otroštvu so že dolgo prepoznane kot pomemben dejavnik za celostni razvoj otrok, pri čemer se še posebej izpostavlja pozitiven vpliv na kognitivni, socialni in čustveni razvoj (Hallam, 2010; Brenner & Bittman, 2008). Vendar pa so glasbene kompetence vzgojiteljev, kot tudi njihova motivacija za uporabo instrumentov, pogosto spregledane. Predhodne raziskave kažejo, da glasbena usposobljenost vzgojiteljev bistveno vpliva na obseg in kakovost glasbenih dejavnosti v vrtcu (Niland, 2009).

Namen in cilji raziskovalne naloge

Namen teoretičnega dela raziskovalne naloge je ugotoviti, kakšen vpliv ima igra na kitaro, izvajana s strani vzgojiteljev, na čustveni in socialni razvoj predšolskih otrok ter kako glasbena usposobljenost vzgojiteljev vpliva na to prakso. Cilji empiričnega dela raziskave so:

1. Analizirati stopnjo glasbene usposobljenosti vzgojiteljev.

Raziskava bi se osredotočila na to, kakšna je raven glasbene usposobljenosti vzgojiteljev. Preučila bi, koliko vzgojiteljev ima formalno glasbeno izobrazbo ali usposabljanje, in kako to vpliva na njihovo uporabo glasbenih instrumentov, kot je kitaro, v vzgojnem procesu.

2. Ugotoviti, ali vzgojitelji izražajo zanimanje za dodatno izobraževanje v igranju in uporabi kitare.

Raziskava bi lahko ugotovila, kako usposobljenost vzgojiteljev na področju glasbe vpliva na to, kako pogosto in učinkovito uporabljajo glasbene dejavnosti (vključno z igranjem na kitaro) pri svojem delu z otroki.

3. Raziskati, kako uporaba kitare v pedagoškem procesu vpliva na socialno interakcijo in čustveno stabilnost otrok.

Preučevala bi, kako redna uporaba kitare in drugih glasbenih aktivnosti vpliva na otrokov razvoj, še posebej na njihovo sposobnost izražanja čustev, umirjanja in socialne interakcije.

4. Ugotoviti ovire, s katerimi se vzgojitelji soočajo pri vključevanju kitare v svoje delo.

Raziskava bi lahko vključila tudi ovire, s katerimi se vzgojitelji soočajo pri glasbenem izobraževanju (npr. pomanjkanje časa, finančna sredstva, dostopnost tečajev), in kako bi te izzive lahko premagali.

Raziskovalna vprašanja, predpostavke in omejitve pri obravnavanem problemu

Raziskovalna vprašanja:

1. Kakšna je raven glasbene usposobljenosti vzgojiteljev v vrtcih?
2. Kakšno zanimanje imajo vzgojitelji za učenje igranja kitare in uporabo glasbenih inštrumentov pri delu z otroki?

3. Kakšna je povezanost med glasbeno usposobljenostjo vzgojiteljev in pogostostjo uporabe kitare pri njihovem pedagoškem delu?
4. Ali vzgojitelji, ki izkazujejo večje zanimanje za učenje kitare, že pogosteje uporabljajo glasbene dejavnosti pri delu z otroki?
5. Kako pogosto in na kakšen način vzgojitelji uporabljajo kitaro pri delu z otroki?
6. Katere ovire preprečujejo vzgojiteljem pogostejšo uporabo kitare pri pedagoškem delu?

Predpostavke:

1. predpostavka: Večina vzgojiteljev v vrtcih nima formalne glasbene izobrazbe ali posebnega usposabljanja za igranje glasbenih instrumentov, vključno s kitaro.

2. predpostavka: Vzgojitelji izkazujejo srednje do visoko zanimanje za učenje igranja kitare, vendar se mnogi soočajo s časovnimi, finančnimi ali drugimi omejitvami, ki zmanjšujejo možnost udeležbe na ustreznih tečajih.

3. predpostavka: Vzgojitelji z višjo raven glasbene usposobljenosti pogosteje uporabljajo kitaro ali druge glasbene instrumente v svojem pedagoškem delu.

4. predpostavka: Vzgojitelji, ki kažejo večje zanimanje za učenje kitare, že bolj vključujejo glasbene dejavnosti pri delu z otroki, tudi če kitaro morda še ne obvladajo.

5. predpostavka: Kitaro vzgojitelji uporabljajo redko, predvsem zaradi pomanjkanja usposobljenosti, vendar je uporaba tega instrumenta pri dejavnostih zelo pozitivno sprejeta s strani otrok.

6. predpostavka: Glavne ovire so pomanjkanje glasbene usposobljenosti, pomanjkanje samozavesti pri igranju pred otroki, časovne omejitve in pomanjkanje dostopa do glasbenih instrumentov v vrtcih.

Omejitve:

Raziskava se bo omejila na vzgojitelje v slovenskih vrtcih, kar lahko omeji širšo veljavnost ugotovitev. Prav tako se bo osredotočila na kitaro kot glavni glasbeni instrument, kar pomeni, da ne bodo vključeni drugi instrumenti ali glasbene oblike, ki bi lahko imeli podoben učinek.

Raziskovalne metode

- **Kvantitativna raziskava:** Anketa med vzgojitelji, ki bo zajela njihovo glasbeno usposobljenost, zanimanje za učenje kitare ter pogostost uporabe glasbenih dejavnosti. Statistična analiza bo omogočila primerjavo vpliva glasbene usposobljenosti na uporabo kitare.

Izvirni prispevek k praksi in teoriji

Ta raziskava bo prispevala k boljšemu razumevanju, kako glasbena usposobljenost vzgojiteljev vpliva na uporabo glasbenih instrumentov v vrtcih, še posebej kitare. Menim, da bo raziskava najverjetneje pokazala, da vzgojitelji, ki imajo bolj razvite glasbene kompetence, lažje vključujejo glasbene dejavnosti, kar pozitivno vpliva na razvoj otrok, tako v čustvenem kot socialnem smislu. To je podprto tudi s predhodnimi raziskavami, ki poudarjajo pomen glasbenega izobraževanja za celosten razvoj otrok, vključno z njihovo socialno interakcijo in čustveno stabilnostjo (Hallam, 2010; Brenner & Bittman, 2008).

Osebno verjamem, da bi bilo smiselno, da se glasbene kompetence v izobraževalnih programih za vzgojitelje sistematično razvijajo. Kitara je inštrument, ki omogoča preprosto interakcijo z otroki in ustvarjanje sproščenega vzdušja, zato bi morala biti del usposabljanja za vse, ki delajo z otroki. Poleg tega bo raziskava prispevala tudi k obstoječi literaturi na področju glasbene pedagogike, saj bo ponudila nove vpoglede v to, kako izboljšati prakso in podpreti vzgojitelje pri vključevanju glasbe v vsakodnevne dejavnosti v vrtcih (Vidulin, 2016; Cvrtila, 2024).

Upam, da bodo ugotovitve te raziskave uporabne za oblikovanje prihodnjih izobraževalnih programov, ki bodo vzgojiteljem omogočili bolj suvereno uporabo glasbenih instrumentov in s tem prispevali k izboljšanju pedagoških praks v predšolskem izobraževanju. Zavedam se, da je to področje pogosto zanemarjeno, zato si želim, da bi ta raziskava spodbudila večjo pozornost in podporo glasbenemu izobraževanju vzgojiteljev.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Pomen glasbene vzgoje za čustveni in socialni razvoj otrok

Glasbena vzgoja je ključnega pomena za celostni razvoj otroka, zlasti na področju čustvenega in socialnega razvoja. Raziskave kažejo, da glasba pomaga otrokom pri izražanju njihovih notranjih čustev, kar je zlasti pomembno v predšolskem obdobju, ko otroci še niso dovolj verbalno razviti (Hallam, 2010). Glasbene dejavnosti omogočajo otrokom, da skozi petje, igranje in poslušanje glasbe najdejo načine za izražanje čustev, ki jih morda še ne znajo izraziti z besedami. To deluje kot "emocionalni ventil" (Ilari, 2017), kjer otroci ustvarjajo globlje povezave s svojimi vrstniki in odraslimi, kar krepi socialne interakcije.

Glasbene aktivnosti, kot so skupinsko petje in igranje na preproste inštrumente, spodbujajo sodelovanje, deljenje in ustvarjanje občutka skupnosti med otroki. Otroci, ki redno sodelujejo v teh dejavnostih, kažejo bolj razvite socialne veščine, kot sta empatija in sposobnost razumevanja čustev drugih (Odena, 2016). V študiji, izvedeni v predšolskih ustanovah na Hrvaškem, so vzgojitelji opazili, da so otroci, ki so bili izpostavljeni glasbenim dejavnostim, bolj razumeli in izražali svoja čustva, kar je prispevalo k njihovemu čustvenemu ravnovesju in boljšim socialnim interakcijam (Sarić & Škrbić, 2018).

Turk (2015) poudarja, da redno vključevanje glasbenih dejavnosti, kot so petje in igranje inštrumentov, pomembno prispeva k razvoju čustvene stabilnosti in izražanja pri otrocih, kar je še posebej ključno v predšolskem obdobju."

Poleg tega glasba ustvarja varno in sprejemajoče okolje, ki otrokom omogoča, da se vključijo v skupinske dejavnosti brez občutka strahu ali zavrnitve. V raziskavi, ki jo je izvedla Young (2017), so ugotovili, da glasbene dejavnosti zmanjšujejo stres in tesnobo pri otrocih ter povečujejo občutek varnosti. Ta učinek vodi do boljših socialnih interakcij med otroki, ki se lažje vključijo v skupinske dejavnosti in se hitreje prilagodijo šolskemu okolju.

2.2 Vpliv glasbe na razvoj motoričnih sposobnosti pri otrocih

Razvoj motoričnih sposobnosti je v zgodnjem otroštvu ključen, saj otroci skozi različne oblike gibanja in igre razvijajo svoje telesne spretnosti. Glasba pri tem igra pomembno vlogo, saj spodbuja gibanje, koordinacijo in sposobnost sledenja ritmu. Raziskave kažejo, da glasbene aktivnosti, ki vključujejo ples, igranje na tolkala in ritmične igre, pozitivno vplivajo na razvoj tako grobih kot finih motoričnih veščin (Srinivasan & Bhat, 2013).

2.2.1 Povezava med glasbo in koordinacijo gibanja

Glasbene dejavnosti, ki vključujejo ritmične elemente, kot so ploskanje, tapkanje in igranje na preproste glasbene inštrumente, omogočajo otrokom, da razvijejo usklajenost gibov v povezavi z glasbo. To krepi povezavo med slušnim in motoričnim sistemom. Igranje glasbenih inštrumentov, kot so tolkala, dokazano izboljšuje zaznavanje ritma ter pomaga otrokom, da bolj natančno uskladijo svoje gibe z glasbo (Zachopoulou et al., 2004).

Ples in gibanje ob glasbi prav tako prispevata k boljši motorični koordinaciji. Ko otroci plešejo na glasbo, morajo prilagajati svoje gibe ritmu in tempu glasbe, kar krepi njihovo telesno zavedanje in sposobnost prilagajanja gibalnih vzorcev (Wiggins, 2007). To vključuje tudi razvoj ravnotežja in prostorske orientacije, kar je ključnega pomena za celostni motorični razvoj.

2.2.2 Igranje inštrumentov in razvoj fine motorike

Poleg grobih motoričnih sposobnosti glasbene dejavnosti spodbujajo tudi razvoj fine motorike. Igranje manjših inštrumentov, kot so bobni, tamburini, ksilofoni in podobno, zahteva natančne in usklajene gibe rok, prstov in zapestij. Te dejavnosti pomagajo otrokom razvijati fino motoriko, kar je pomembno tudi za druge spretnosti, kot je pisanje (Schlaug et al., 2005).

Otroci, ki se redno ukvarjajo z igranjem glasbenih inštrumentov, kažejo boljšo razvitost fine motorike v primerjavi z vrstniki, ki teh izkušenj nimajo (Gordon, 2012). Glasbene dejavnosti torej niso le ustvarjalna in zabavna izkušnja, temveč pomemben dejavnik v razvoju motoričnih spretnosti, ki bodo otrokom pomagale tudi pri kasnejših šolskih in vsakdanjih dejavnostih.

2.2.3 Ritmične igre in senzomotorični razvoj

Glasba je neposredno povezana s senzomotoričnim razvojem, ki vključuje povezovanje čutnih zaznav in motoričnih odzivov. Dejavnosti, ki vključujejo ritmično gibanje, izboljšujejo senzomotorične veščine otrok. Raziskava, ki jo je izvedel Schunk (2012), je pokazala, da otroci, ki sodelujejo v ritmičnih dejavnostih, bolje razvijajo svoje sposobnosti prostorske orientacije, časovne zaznave in hitrejšega odzivanja na zunanje dražljaje. To je ključnega pomena za razvoj koordinacije roke in oči ter hitrost reakcije.

Primeri ritmičnih iger:

- **Ploskanje v ritmu**
Učitelj zaploska določen ritem, ki ga morajo otroci posnemati. Te igre spodbujajo slušno zaznavanje in koordinacijo roke-oči.
- **Igra "Zamrznitev ob glasbi"**
Otroci se gibljejo v ritmu glasbe, nato pa se na določen znak (npr. ustavitev glasbe) zamrznejo v položaju. Ta igra krepi koncentracijo, hitrost odziva in ravnotežje.
- **Hoja ali tek v ritmu bobna**
Uporaba tolkal, kot so bobni ali tamburin, da otroci hodijo ali tečejo glede na ritem, krepi zavedanje tempa in ritem ter izboljšuje koordinacijo.
- **Igra s palčkami ali tolkalnimi inštrumenti**
Otroci z ritmičnimi palicami ali preprostimi tolkalnimi inštrumenti ponavljajo določen vzorec ritma, ki ga narekuje učitelj. To pomaga razvijati fino motoriko in senzorično zaznavo.
- **Skoki ali udarjanje ob tla v ritmu**
Otroci skačejo ali tapkajo noge ob tla v določenem ritmu. S tem razvijajo proprioceptijo, kar prispeva k izboljšanju motorične koordinacije (Chen-Hafteck, L.,1997).

Avtorica (Chen-Hafteck, L.,1997) v članku poudarja, da so ritmične igre ključnega pomena za povezovanje čutnih dražljajev z motoričnimi odzivi.

2.2.4 Uporaba glasbe pri otrocih s posebnimi potrebami za izboljšanje motoričnih sposobnosti

Glasbene dejavnosti imajo ključno terapevtsko vlogo pri otrocih s posebnimi potrebami, zlasti pri tistih z gibalnimi motnjami. Terapevtska uporaba glasbe omogoča multisenzorično izkušnjo, ki vključuje slušne, vizualne in motorične elemente, kar lahko pozitivno vpliva na otrokovo koordinacijo, ravnotežje in gibalne spretnosti (Srinivasan & Bhat, 2013). Raziskave dokazujejo, da ritmične komponente glasbe delujejo kot močan stimulus za organizacijo in sinhronizacijo gibov, saj spodbujajo naravno zmožnost telesa, da se odziva na glasbene dražljaje.

Glasbena terapija pogosto vključuje dejavnosti, kot so igranje tolkal, gibanje ob glasbi ali ples, ki pomagajo pri razvijanju osnovnih in naprednejših motoričnih veščin. Na primer, igranje tolkal pomaga izboljšati fino motoriko in koordinacijo roke-oči, medtem ko gibanje v ritmu glasbe krepi ravnotežje in splošno telesno stabilnost.

Primeri učinkov glasbene terapije:

1. Nevroplastičnost in glasba

Glasbene dejavnosti spodbujajo nevroplastičnost možganov, kar je posebej pomembno pri otrocih z gibalnimi motnjami. Ritmični dražljaji pomagajo oblikovati nove nevronske povezave, kar olajša izvajanje kompleksnih gibov. Študije so pokazale, da lahko ritmična stimulacija vpliva na izboljšanje hoje in ravnotežja pri otrocih s cerebralno paralizo (Thaut et al., 1997).

2. Glasba kot motivacijsko sredstvo

Glasba otrokom ponuja čustveno in socialno podporo. S svojim naravnim ritmom in melodičnostjo deluje motivacijsko, kar spodbuja otroke k sodelovanju in ponavljanju vaj, ki jih sicer ne bi želeli izvajati. Poleg tega glasbene dejavnosti otrokom omogočajo, da se osredotočijo na prijetne izkušnje, kar zmanjšuje frustracijo in utrujenost pri izvajanju gibalnih vaj.

3. Čustveni in socialni vplivi

Glasbene dejavnosti ne vplivajo samo na gibalne, temveč tudi na čustvene in socialne vidike otrokovega razvoja. Otroci, ki sodelujejo v glasbenih terapijah, razvijajo večjo samozavest, izboljšajo svojo samopodobo in se naučijo učinkoviteje sodelovati z vrstniki. Glasba deluje kot orodje za zmanjšanje anksioznosti in izboljšanje razpoloženja, kar je pogosto težava pri otrocih s posebnimi potrebami (Thaut et al., 1997).

2.2.5 Zaključek

Glasbene dejavnosti, zlasti tiste, ki vključujejo gibanje in igranje na inštrumente, pomembno prispevajo k razvoju motoričnih sposobnosti otrok. Povezava med slušnimi in motoričnimi sistemi, ki jo glasba spodbuja, krepi senzomotorični razvoj in izboljšuje koordinacijo ter prostorsko orientacijo. Raziskave potrjujejo, da so otroci, ki so vključeni v glasbene dejavnosti, bolj motorično usposobljeni in imajo boljše gibalne spretnosti, kar jim koristi v šolskem in vsakdanjem življenju.

2.3 Učinki glasbenih dejavnosti na kognitivni razvoj otrok

Poleg čustvenih in socialnih koristi imajo glasbene dejavnosti tudi pomemben vpliv na kognitivni razvoj otrok. Glasba je že dolgo prepoznana kot učinkovito sredstvo za izboljšanje otrokovega delovnega spomina, sposobnosti reševanja problemov in pozornosti (Moreno et al., 2011). Glasbene dejavnosti, kot sta igranje inštrumentov in petje, spodbujajo možganske funkcije, ki so ključne za razvoj teh kognitivnih sposobnosti. Glasbena izkušnja izboljšuje nevronske povezave v možganih, kar povečuje otrokovo sposobnost osredotočenja in reševanja kompleksnih nalog (Bergman Nutley et al., 2014).

Raziskave kažejo tudi, da imajo glasbene dejavnosti pozitiven vpliv na razvoj jezikovnih sposobnosti pri otrocih. Patel (2008) je ugotovil, da otroci, ki se aktivno ukvarjajo z glasbo, izkazujejo boljše rezultate pri prepoznavanju jezikovnih vzorcev in razvoju besedišča. Glasbene dejavnosti spodbujajo otrokovo sposobnost razlikovanja med zvoki, kar pozitivno vpliva na razvoj fonološke zavesti in drugih jezikovnih spretnosti. Poleg tega ritmične strukture v glasbi izboljšujejo otrokovo sposobnost zaznavanja vzorcev, kar vpliva na razvoj matematičnih veščin (Bergman Nutley et al., 2014).

V raziskavi, izvedeni v švedskih vrtcih, so otroci, ki so bili redno izpostavljeni glasbenim dejavnostim, pokazali hitrejši razvoj kognitivnih veščin, zlasti na področju matematike in jezika, v primerjavi z vrstniki, ki teh dejavnosti niso imeli v tolikšni meri (Ullén et al., 2020). Glasbene dejavnosti krepijo delovni spomin in sposobnost ohranjanja pozornosti, kar je ključnega pomena za uspešno šolsko delo.

Na podlagi teh ugotovitev je jasno, da glasbene dejavnosti, zlasti uporaba kitare kot pedagoškega orodja, pomembno prispevajo k celostnemu razvoju otrok. Glasba ne le spodbuja čustveni in socialni razvoj otrok, temveč pomembno vpliva tudi na njihov kognitivni razvoj. Integracija glasbenih dejavnosti v predšolsko vzgojo je ključnega pomena za spodbujanje otrokovega razvoja na več ravneh. Vzgojitelji imajo pri tem ključno vlogo, saj lahko z ustrezno glasbeno usposobljenostjo ustvarijo spodbudno in bogato glasbeno okolje, ki bo otrokom pomagalo razvijati pomembne veščine za njihovo prihodnost.

- 2.4 Glasba kot sredstvo za ustvarjalnost in samopodobo otrok

Glasba je močno povezana z ustvarjalnostjo otrok. Skozi glasbene dejavnosti otroci raziskujejo različne načine izražanja, kar prispeva k oblikovanju njihove samopodobe in identitete. Igranje inštrumentov in petje jim omogoča, da na edinstven način izrazijo svoje misli in občutke, kar je ključno za njihov emocionalni razvoj (Gordon, 2012). Raziskave kažejo, da ustvarjalne

glasbene dejavnosti ne le krepijo otrokovo samozavest, temveč tudi spodbujajo njihov občutek avtonomije in nadzora nad okoljem (Young & Ilari, 2021).

Teorija o pomenu glasbe za razvoj otroške ustvarjalnosti in samopodobe temelji na ideji, da glasba omogoča izkušnje, ki so pogosto zunaj meja verbalne komunikacije. Piagetova teorija kognitivnega razvoja navaja, da so otroci v zgodnjih fazah razvoja predvsem konkretni misleci, zato so senzorične in praktične dejavnosti, kot je glasba, ključnega pomena za njihovo razumevanje sveta (Piaget, J., 1952). Prav tako Vygotsky poudarja vlogo ustvarjalne igre in socialne interakcije v učenju, kjer glasba deluje kot most med otrokovimi notranjimi mislimi in zunanjim svetom (Vygotsky, L. S., 1978).

2.5 Uporaba kitare kot pedagoško orodje v predšolskih ustanovah

Kitara je zaradi svoje prenosljivosti in vsestranske uporabnosti postala eno najbolj priljubljenih pedagoških orodij v predšolskih ustanovah. Njena mehka zvočna tekstura in možnosti za improvizacijo omogočajo vzgojiteljem, da se hitro povežejo z otroki skozi glasbo. Raziskave kažejo, da otroci uživajo ob poslušanju in igranju na strunske inštrumente, saj so ti pogosto povezani z občutkom pomirjenosti in sprostitve (Ilari, 2017).

V študiji, izvedeni med slovenskimi vzgojitelji, so tisti, ki redno uporabljajo kitaro pri svojem delu, poročali o boljših odnosih z otroki ter večji vključenosti otrok v glasbene dejavnosti (Kavčič, 2021). Kitara omogoča vzgojiteljem, da ustvarijo bolj osebno povezavo z otroki, saj igranje v živo spodbuja neposredno interakcijo, ki jo posneta glasba ne more doseči. Ta interakcija ne le spodbuja glasbeno izražanje, temveč tudi prispeva k večji socialni integraciji otrok v skupini.

Uporaba kitare v predšolskih ustanovah ima tudi pomembno vlogo pri sproščanju in pomirjanju otrok. Tafuri (2008) je ugotovil, da igranje glasbe v živo, zlasti kitare, pomaga pri zmanjševanju napetosti pri otrocih, kar vodi do boljše discipline in vedenja v skupini. Preprosti akordi in melodije omogočajo vzgojiteljem, da hitro vključijo kitaro v vsakodnevne dejavnosti, kar pozitivno vpliva na otrokovo koncentracijo in sodelovanje v učnem procesu (Kavčič, 2021). Takšne pesmi so primerne za otroke, saj so ritmične, melodične in spodbujajo petje ter gibanje. Spodaj je nekaj predlogov pesmi, ki jih lahko vzgojitelji vključijo v svoje dejavnosti (Smith & Davidson, 2020; Novak, 2019):

- *Slovenske otroške pesmi*

1. **Kuža Pazi** – Pesem s preprostimi akordi (G, C, D) in ponavljajočim refrenom.
2. **Mi se imamo radi** – Enostavna melodija, ki omogoča sodelovanje otrok.
3. **Marko skače** – Tradicionalna pesem s preprostimi ritmi in akordi (Am, E, C).

4. **Na planincih** – Primerno za spodbujanje skupinskega petja.
5. **Zajček dolgoušček** – Zabavna in preprosta pesem za otroke.

- *Mednarodne otroške pesmi*

1. **Twinkle, Twinkle, Little Star** – Klasična pesem s tremi osnovnimi akordi (C, G, F).
2. **Old MacDonald Had a Farm** – Pesem z enostavno melodijo, ki vključuje zvoke živali.
3. **The Wheels on the Bus** – Ritmična pesem, ki omogoča dodajanje gibanja.
4. **If You're Happy and You Know It** – Aktivna pesem, ki spodbuja interakcijo.
5. **Row, Row, Row Your Boat** – Enostavna pesem za kitaro in vokal.

- *Prednosti uporabe kitare s temi pesmimi:*

- **Sproščanje in pomiritev:** Melodije in zvok kitare pomirjajo otroke in zmanjšujejo napetost.
- **Spodbujanje interakcije:** Otroci se vključijo v petje in gibanje, kar krepi njihovo sodelovanje.
- **Razvijanje glasbenih veščin:** Otroke se spodbuja k ritmičnemu ploskanju, petju in gibanju v skladu z glasbo.
- **Prilagodljivost:** Vzgojitelji lahko pesmi prilagodijo glede na starostno skupino in interese otrok.

- *Nasveti za vzgojitelje:*

- Uporaba enostavnih akordov, kot so C, G, D, Am, Em, ki so primerni za začetnike.
- Izbira pesmi z repetitivno strukturo, saj se jih otroci lažje naučijo.
- Vključevanje otrok v igro, tako da ploskajo, plešejo ali igrajo na ritmične instrumente, kot so tamburin ali ropotulje (Smith & Davidson, 2020; Novak, 2019).

2.6 Vloga vzgojiteljev in glasbene usposobljenosti

Vloga vzgojiteljev pri vključevanju glasbenih dejavnosti v predšolsko vzgojo je neprecenljiva, saj vzgojitelji neposredno vplivajo na oblikovanje otrokovega glasbenega okolja. Glasba predstavlja pomembno orodje, ki ne le spodbuja otrokovo ustvarjalnost, temveč prispeva tudi k njegovemu socialnemu, čustvenemu in kognitivnemu razvoju (Hallam, 2010). Vendar pa je stopnja vključenosti glasbenih dejavnosti v vrtcih pogosto odvisna od ravni glasbene usposobljenosti vzgojiteljev in njihove samozavesti pri izvajanju tovrstnih dejavnosti.

2.6.1 Pomen usposabljanja vzgojiteljev za glasbene dejavnosti

Kvaliteta in pogostost glasbenih dejavnosti v predšolskih ustanovah sta neposredno povezani z usposobljenostjo vzgojiteljev. Vzgojitelji, ki imajo boljšo glasbeno izobrazbo ali so bili deležni specifičnega usposabljanja na tem področju, pogosteje uporabljajo glasbo pri svojem delu in imajo večji vpliv na otrokov razvoj (Sarić & Škrbić, 2018). Glasbene dejavnosti lahko otrokom pomagajo pri razvijanju slušnega zaznavanja, ritmične koordinacije, sposobnosti koncentracije in drugih pomembnih veščin, ki vplivajo na njihov celostni razvoj (Schellenberg, 2005).

Praktično usposabljanje vzgojiteljev je ključno, saj jim omogoča, da se naučijo različnih tehnik za izvajanje glasbenih dejavnosti, vključno z igranjem glasbenih instrumentov. Raziskava, ki je bila izvedena med vzgojitelji v slovenskih vrtcih, je pokazala, da tisti, ki so imeli bolj obsežno glasbeno usposabljanje, pogosteje vključujejo glasbene dejavnosti v svojo pedagoško prakso in pri tem dosegajo boljše rezultate (Kavčič, 2021). Usposobljenost vzgojiteljev za glasbo omogoča tudi bolj kreativno delo z otroki, saj jim daje samozavest, da improvizirajo in prilagajajo glasbene dejavnosti glede na otrokove potrebe in razvojno stopnjo (Biasutti, 2013).

2.6.2 Ovire pri uporabi glasbenih instrumentov v vrtcih

Kljub dokazani vrednosti glasbenih dejavnosti v predšolskem obdobju, pa se mnogi vzgojitelji soočajo z različnimi ovirami pri uporabi glasbenih instrumentov, kot so kitaro ali klavir. Ena izmed glavnih ovir je pomanjkanje glasbene usposobljenosti. V raziskavi, izvedeni v Sloveniji, so vzgojitelji izpostavili, da se pogosto izogibajo uporabi glasbenih instrumentov, ker se ne počutijo dovolj kompetentne za izvajanje teh dejavnosti (Sarić & Škrbić, 2018). Tudi v drugih državah, kot je Hrvaška, so vzgojitelji poročali o podobnih težavah, saj mnogi nimajo formalnega glasbenega usposabljanja in se bojijo, da ne bodo zmogli učinkovito voditi glasbenih dejavnosti (Kušević, 2020).

Druga pomembna ovira je pomanjkanje dostopa do glasbil in drugih glasbenih virov. V številnih vrtcih ni na voljo zadostne količine glasbenih instrumentov, kar omejuje možnosti vzgojiteljev za izvajanje raznolikih glasbenih dejavnosti. Poleg tega vzgojitelji pogosto omenjajo tudi pomanjkanje časa za pripravo in izvajanje glasbenih aktivnosti, saj se morajo osredotočati tudi na druge pedagoške dejavnosti (Ilari, 2017).

Nekateri vzgojitelji poročajo tudi o občutku negotovosti pri igranju glasbil pred otroki in sodelavci, kar dodatno zmanjšuje pogostost uporabe glasbe v pedagoškem delu (Paquette & Rieg, 2016). Občutek treme in strahu pred napakami je lahko še posebej prisoten pri vzgojiteljih, ki nimajo veliko glasbenih izkušenj. Vzgojitelji potrebujejo več praktičnih izkušenj in podpornih programov, da bi pridobili samozavest pri vključevanju glasbe v svoje delo.

2.6.3 Možnosti za izboljšanje glasbene usposobljenosti vzgojiteljev

Da bi premagali ovire pri uporabi glasbenih instrumentov v vrtcih, je nujno potrebno izboljšati glasbeno usposobljenost vzgojiteljev. To lahko dosežemo z večjimi vlaganji v izobraževalne programe, ki vključujejo glasbeno pedagogiko, ter z organizacijo dodatnih delavnic in tečajev za vzgojitelje. Raziskava, izvedena na Hrvaškem, je pokazala, da bi sistematično vključevanje glasbenih vsebin v vzgojne programe lahko prispevalo k večji uporabi glasbe v vrtcih (Kušević, 2020).

Specializirana usposabljanja, kjer se vzgojitelji lahko naučijo igranja kitare in drugih instrumentov, so še posebej učinkovita. Biasutti (2013) ugotavlja, da vzgojitelji, ki so se udeležili teh tečajev, poročajo o večji samozavesti in posledično pogostejši uporabi glasbenih instrumentov pri delu z otroki. Poleg tega lahko povezovanje med glasbenimi strokovnjaki in vzgojitelji vodi do ustvarjalnejših in bolj dinamičnih glasbenih dejavnosti, ki otrokom omogočajo večje glasbeno bogastvo (Rinta & Welch, 2008).

Vključevanje glasbe v predšolsko izobraževanje bi moralo biti tudi del širših izobraževalnih politik, ki bi spodbujale vseživljenjsko učenje vzgojiteljev. Sodelovanje med pedagoškimi fakultetami in glasbenimi institucijami bi lahko omogočilo razvoj programov, ki bi vzgojiteljem omogočili pridobivanje glasbenih kompetenc že med njihovo osnovno izobrazbo (Schellenberg, 2005). Nadaljnja izboljšanja bi lahko vključevala tudi dostop do več glasbenih virov in instrumentov v vrtcih, kar bi vzgojiteljem omogočilo lažjo izvedbo glasbenih dejavnosti (Young & Ilari, 2021).

Glasbena usposobljenost vzgojiteljev je ključnega pomena za izvajanje kakovostnih glasbenih dejavnosti v vrtcih, ki pomembno prispevajo k razvoju otrok. Kljub številnim oviram, s katerimi se vzgojitelji soočajo, obstajajo možnosti za izboljšanje njihove usposobljenosti, vključno z dodatnimi usposabljanji in izboljšanjem dostopa do glasbil. Z večjo podporo izobraževalnih institucij in večjimi vlaganji v glasbeno pedagogiko bi lahko glasba postala pomembnejši del predšolske vzgoje, kar bi koristilo tako otrokom kot tudi vzgojiteljem.

2.7 NAJBOLJŠE PRAKSE ZA SPODBUJANJE GLASBENE VZGOJE V VRTCIH

Spodbujanje glasbene vzgoje v vrtcih zahteva celosten in sistematičen pristop, ki vključuje tako usposabljanje vzgojiteljev kot učinkovito integracijo glasbenih dejavnosti v vsakodnevne pedagoške prakse. Raziskave so pokazale, da glasbena vzgoja pomembno prispeva k razvoju otrokovih socialnih, čustvenih in kognitivnih sposobnosti (Hallam, 2010). Zato je ključno, da vzgojitelji pridobijo ustrezno znanje in orodja za izvajanje glasbenih dejavnosti ter da se glasba

na ustrezne načine povezuje z drugimi vzgojno-izobraževalnimi vsebinami. Spodaj so predstavljene nekatere najboljše prakse za spodbujanje glasbene vzgoje v vrtcih.

2.7.1 Organizacija glasbenih delavnic za vzgojitelje

Ena izmed najučinkovitejših metod za spodbujanje glasbene vzgoje v vrtcih je organizacija specializiranih glasbenih delavnic za vzgojitelje. Glasbene delavnice omogočajo vzgojiteljem, da pridobijo praktična znanja o uporabi glasbenih instrumentov, tehnik petja in vključevanju glasbenih dejavnosti v učni proces. Vzgojitelji, ki so deležni glasbenega usposabljanja, izkazujejo večjo samozavest in pogosteje uporabljajo glasbo pri svojem delu, kar prispeva k bogatejšemu glasbenemu okolju v vrtcih (Biasutti, 2013).

Te delavnice so pomembne, ker mnogi vzgojitelji nimajo formalnega glasbenega izobraževanja, a z ustreznim usposabljanjem pridobijo veščine, ki jim omogočajo preprosto uporabo instrumentov, kot je kitara, v vsakodnevni dejavnosti (Young & Ilari, 2021). V raziskavi, izvedeni na Hrvaškem, so vzgojitelji, ki so se udeležili glasbenih delavnic, poročali o boljšem znanju in večji pripravljenosti za uporabo glasbenih dejavnosti v pedagoškem delu (Kušević, 2020). Takšne delavnice omogočajo vzgojiteljem, da izboljšajo svoje glasbene sposobnosti ter pridobijo nova orodja za ustvarjanje dinamičnega in spodbudnega glasbenega okolja.

2.7.2 Vključevanje glasbenih dejavnosti v vsakodnevni učni načrt

Druga ključna praksa je dosledno vključevanje glasbenih dejavnosti v vsakodnevni učni načrt. Glasba ne bi smela biti omejena na posebne dogodke ali ure glasbene vzgoje, temveč bi morala biti organsko vključena v vsakodnevne dejavnosti, kot so jutranji krogi, proste igre in ustvarjalne dejavnosti. Redno vključevanje glasbe v vsakdan otrok omogoča, da glasbene aktivnosti postanejo del njihove rutine, kar spodbuja trajno učenje in razvoj glasbenih veščin (Ilari, 2017).

Raziskave kažejo, da otroci, ki so redno izpostavljeni glasbenim dejavnostim, razvijajo boljše slušno pozornost, ritmične sposobnosti in večje zanimanje za raziskovanje lastnih glasbenih zmožnosti (Hallam, 2010). Glasbene dejavnosti, kot so petje, ritmične igre in igranje preprostih inštrumentov, spodbujajo otrokovo sodelovanje, izražanje in ustvarjalnost. Vključevanje glasbe v vsakodnevne dejavnosti prispeva tudi k boljši socialni dinamiki v skupini, saj glasba spodbuja sodelovanje in medsebojno deljenje (Patel, 2008).

Poleg tega je pomembno, da glasbene dejavnosti ne ostanejo omejene zgolj na določene trenutke, kot so praznovanja ali posebni dogodki, temveč postanejo integralni del vsakega dne. Na primer, jutranje petje ali igranje inštrumentov med prehodi iz ene dejavnosti v drugo lahko pomaga pri ustvarjanju stalnega glasbenega okolja, ki krepi otrokovo zmožnost zaznavanja ritma in melodije skozi vsakodnevne izkušnje (Kavčič, 2021).

2.7.3 Povezovanje glasbenih dejavnosti z drugimi pedagoškimi praksami

Za optimalno spodbujanje glasbenega učenja je pomembno, da se glasbene dejavnosti povezujejo z drugimi pedagoškimi praksami, kot so likovna umetnost, gibanje, jezikovne dejavnosti in znanstveno raziskovanje. Povezovanje različnih učnih področij omogoča otrokom, da razvijajo veščine na več ravneh, hkrati pa krepi njihovo celotno učenje (Gordon, 2012). Na primer, otroci lahko ustvarjajo umetniška dela ob poslušanju glasbe ali pa plešejo na glasbo, kar združuje glasbene in gibalne dejavnosti.

Raziskave kažejo, da so otroci, ki sodelujejo v integriranih glasbenih dejavnostih, bolj angažirani in motivirani za učenje. Glasba lahko deluje kot spodbuda za učenje jezikovnih veščin, saj otroci skozi pesmi in ritmične dejavnosti razvijajo fonološko zavest in prepoznavanje vzorcev (Patel, 2008). Prav tako so glasbene dejavnosti lahko odlično orodje za raziskovanje matematičnih konceptov, saj ritmične strukture in ponavljajoči se vzorci spodbujajo razumevanje zaporedij in številskih konceptov (Bergman Nutley et al., 2014).

Povezovanje glasbenih dejavnosti z drugimi pedagoškimi praksami ustvarja celotno učno izkušnjo, ki spodbuja večstranski razvoj otroka. Vzgojitelji, ki uporabljajo tovrstne pristope, poročajo o večji vključenosti otrok in boljših učnih rezultatih v vseh učnih področjih (Young & Ilari, 2021). Glasba tako postane ne le sredstvo za izražanje in zabavo, temveč tudi orodje za globlje in učinkovitejše učenje.

Najboljše prakse za spodbujanje glasbene vzgoje v vrtcih vključujejo organizacijo glasbenih delavnic za vzgojitelje, sistematično vključevanje glasbe v vsakodnevni učni načrt ter povezovanje glasbenih dejavnosti z drugimi pedagoškimi praksami. Te prakse ustvarjajo bogato in spodbudno učno okolje, v katerem se otroci učijo skozi glasbene izkušnje, ki spodbujajo njihov čustveni, socialni in kognitivni razvoj. Ključna vloga vzgojiteljev pri tem procesu je, da pridobijo ustrezna znanja in veščine, ki jim omogočajo učinkovito integracijo glasbe v pedagoško delo, ter tako zagotovijo najboljše možnosti za celotni razvoj otrok.

3 PRAKTIČNI DEL

3.1 Problem, namen in cilji

Problem raziskovalne naloge se osredotoča na preučevanje ovir in priložnosti za uporabo kitare v vrtcih ter na vlogo glasbene vzgoje v zgodnjem otroštvu. Kljub temu da je glasba pomemben dejavnik v otrokovem razvoju, se pri vzgojiteljih pogosto pojavljajo različne ovire, ki omejujejo njihovo vključevanje glasbenih dejavnosti v vsakodnevno pedagoško prakso. Ta naloga raziskuje, kako usposobljenost vzgojiteljev na področju glasbe, še posebej v povezavi z igranjem kitare, vpliva na pogostost uporabe glasbenih dejavnosti v vrtcih.

Raziskava želi ugotoviti, katere ovire, kot so pomanjkanje samozavesti, veščin, časa ali opreme, so najpogostejše in kako vplivajo na zmožnost vzgojiteljev, da bi redno vključevali glasbo in igranje kitare v svoje delo z otroki. Poleg tega raziskuje, ali vzgojitelji, ki imajo večje glasbeno znanje in izkazujejo interes za učenje kitare, to dejansko prenašajo v prakso in ali kitara postaja redno orodje v pedagoškem procesu.

S tem pristopom se raziskava loteva tako vprašanja ovir, ki jih vzgojitelji doživljajo pri uporabi glasbe v vrtcih, kot tudi priložnosti, ki jih ponuja vključevanje kitare v vzgojno delo. To lahko pomaga pri izboljšanju glasbenega izobraževanja in prakse, z namenom, da bi bila kitara bolj dostopna in pogosto uporabljena kot orodje za ustvarjanje spodbudnega, kreativnega in čustveno bogatega okolja za otroke.

Namen raziskave je preučiti, ali glasbeno usposobljeni vzgojitelji pogosteje uporabljajo kitaro v vzgojno-izobraževalnem procesu ter identificirati ovire, s katerimi se soočajo pri uporabi glasbenih dejavnosti.

Cilji raziskave so:

1. Preveriti korelacijo med glasbeno usposobljenostjo vzgojiteljev in pogostostjo uporabe kitare pri delu.
2. Primerjati interes za učenje kitare z dejansko uporabo glasbenih dejavnosti v vrtcih.
3. Analizirati najpogostejše ovire za izvajanje glasbenih dejavnosti, zlasti glede na usposobljenost vzgojiteljev.

Naloga želi zajeti vse ključne vidike glasbene usposobljenosti, zanimanja za kitaro in ovir pri uporabi glasbenih dejavnosti.

3.2 Raziskovalni vzorec

V raziskovalni vzorec je vključenih 30 vzgojiteljev iz različnih javnih vrtcev v Ljubljani, od tega 20 žensk in 10 moških, v starostnem razponu od 30 do 50 let.

3.3 Raziskovalna vprašanja

1. Kakšna je raven glasbene usposobljenosti vzgojiteljev v vrtcih?
2. Kakšno zanimanje imajo vzgojitelji za učenje igranja kitare in uporabo glasbenih inštrumentov pri delu z otroki?
3. Kakšna je povezanost med glasbeno usposobljenostjo vzgojiteljev in pogostostjo uporabe kitare pri njihovem pedagoškem delu?
4. Ali vzgojitelji, ki izkazujejo večje zanimanje za učenje kitare, že pogosteje uporabljajo glasbene dejavnosti pri delu z otroki?
5. Kako pogosto in na kakšen način vzgojitelji uporabljajo kitaro pri delu z otroki?
6. Katere ovire preprečujejo vzgojiteljem pogostejšo uporabo kitare pri pedagoškem delu?

3.4 Načrt in metode dela

Ključni koraki vključujejo:

Pregled literature: Najprej bom opravila temeljit pregled obstoječe literature s področja glasbene vzgoje, uporabe kitare v pedagoškem procesu ter ovir, s katerimi se vzgojitelji soočajo. Ta pregled bo zagotovil teoretični okvir za raziskavo in omogočil boljše razumevanje dosedanjih ugotovitev.

Priprava anketnega vprašalnika: Razvila bom strukturiran anketni vprašalnik, ki bo vključeval vprašanja o glasbeni usposobljenosti vzgojiteljev, pogostosti uporabe kitare pri delu, zanimanju za učenje kitare ter ovirah, ki jih vzgojitelji zaznavajo pri vključevanju glasbenih dejavnosti v vrtec.

Zbiranje podatkov: Anketiranje bom izvedla na vzorcu 30-ih vzgojiteljev iz različnih javnih vrtcev v Ljubljani (20 žensk in 10 moških, v starosti med 30 in 50 let). Podatke bom zbrala s pomočjo spletnega anketiranja .

Analiza podatkov: Zbrane podatke bom obdelala s kvantitativnimi metodami, vključno z deskriptivno statistiko, korelacijsko analizo in primerjavo povprečij. S pomočjo teh analiz bom preučila povezavo med glasbeno usposobljenostjo in pogostostjo uporabe kitare, prav tako pa tudi ovire, ki vplivajo na izvajanje glasbenih dejavnosti.

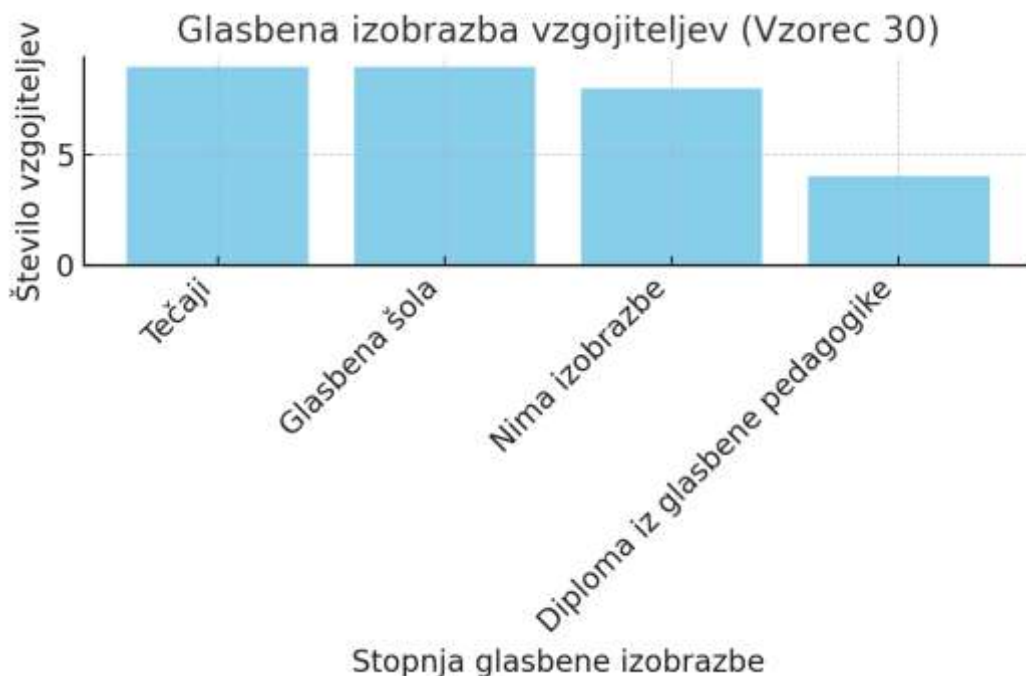
Interpretacija rezultatov: Na podlagi analize bom interpretirala rezultate in ugotovila, kako glasbena usposobljenost vzgojiteljev vpliva na njihovo pedagoško prakso ter katere ovire najbolj omejujejo uporabo kitare. Ugotovitve bodo služile kot podlaga za nadaljnja priporočila o izboljšanju glasbene vzgoje v vrtcih.

3.5 Rezultati in interpretacija

3.5.1 Glasbena izobrazba:

Ko sem prejela zbrane podatke, sem jih analizirala s pomočjo deskriptivne statistike, kar mi je omogočilo vpogled v osnovne značilnosti vzorca. Ena izmed ključnih ugotovitev je bila stopnja glasbene izobrazbe med vzgojitelji. Na podlagi teh podatkov sem ustvarila stolpčni diagram, ki prikazuje različne ravni glasbene izobrazbe vzgojiteljev.

Graf 1: Glasbena izobrazba vzgojiteljev

Opis stolpčnega diagrama:

Iz diagrama je razvidno, da je največ vzgojiteljev obiskovalo glasbene tečaje (9 vzgojiteljev) ali zaključilo glasbeno šolo (9 vzgojiteljev). 8 vzgojiteljev nima formalne glasbene izobrazbe,

medtem ko jih ima 4 diplomo iz glasbene pedagogike. Te podatke sem nato uporabila za ustvarjanje stolpčnega diagrama, ki grafično prikazuje razdelitev glasbene izobrazbe med vzgojitelji.

Izračun podatkov:

Za izračun podatkov o glasbeni izobrazbi vzgojiteljev v vzorcu 30 posameznikov sem izvedla anketiranje vzgojiteljev iz različnih vrtcev v Ljubljani. Vprašalnik je vključeval vprašanja o formalni glasbeni izobrazbi, obiskovanju glasbenih tečajev in drugih oblikah glasbenega izobraževanja. Na podlagi zbranih podatkov sem vzgojitelje razdelila v štiri kategorije, pri čemer sem izračunala število posameznikov v vsaki kategoriji ter njihov odstotek.

Tukaj so posamezne kategorije in način, kako sem prišla do podatkov:

1. **Tečaji:** 9 vzgojiteljev iz vzorca 30 je navedlo, da so obiskovali glasbene tečaje. To predstavlja 30 % vzorca ($9/30 = 0,30$).
2. **Glasbena šola:** Prav tako je 9 vzgojiteljev zaključilo glasbeno šolo, kar predstavlja 30 % vzorca ($9/30 = 0,30$).
3. **Nima izobrazbe:** 8 vzgojiteljev ni imelo nobene formalne glasbene izobrazbe, kar predstavlja 26,67 % vzorca ($8/30 = 0,2667$).
4. **Diploma iz glasbene pedagogike:** 4 vzgojitelji so zaključili študij glasbene pedagogike in pridobili diplomo, kar predstavlja 13,33 % vzorca ($4/30 = 0,1333$).

Vsako vrednost sem izračunala s pomočjo prešteti odgovorov in nato preračunala njihov odstotek glede na celoten vzorec 30 vzgojiteljev. Te podatke sem nato uporabila za ustvarjanje stolpčnega diagrama, ki jasno prikazuje porazdelitev glasbene izobrazbe med vzgojitelji v tem vzorcu.

Rezultati raziskave, izvedene na vzorcu 30 vzgojiteljev, kažejo, da je 9 vzgojiteljev (30 %) obiskovalo glasbene tečaje, kar nakazuje, da tudi krajša, neformalna usposabljanja prispevajo k pridobivanju glasbenih veščin. Hallam (2010) poudarja, da takšne oblike glasbenega usposabljanja povečujejo samozavest vzgojiteljev in jih spodbujajo k vključevanju glasbenih dejavnosti v vsakodnevno delo z otroki. Prav tako je 9 vzgojiteljev (30 %) zaključilo glasbeno šolo, kar jim omogoča trdnejšo glasbeno podlago. McPherson in Welch (2012) pojasnjujeta, da formalna glasbena izobrazba, kot je glasbena šola, pomembno prispeva k zmožnosti vzgojiteljev, da ustvarjajo bogate glasbene dejavnosti, ki spodbujajo otrokov razvoj.

Po drugi strani 8 vzgojiteljev (26,67 %) nima nobene formalne glasbene izobrazbe, kar lahko omejuje njihovo zmožnost učinkovitega vključevanja glasbe v pedagoški proces. Cain (2008) izpostavlja, da pomanjkanje glasbene izobrazbe vpliva na samozavest in usposobljenost

vzgojiteljev, zato je nujno, da prejmejo dodatno podporo ali usposabljanje, da bi lahko vključili glasbo v delo z otroki.

Le 4 vzgojitelji (13,33 %) so pridobili diplomu iz glasbene pedagogike. Vzgojitelji z diplomu iz glasbene pedagogike imajo poglobljeno razumevanje pomena glasbe v razvoju otrok in so boljše opremljeni za načrtovanje in izvajanje glasbenih dejavnosti. Jorgensen (2008) poudarja, da glasbena pedagogika vzgojiteljem omogoča razvoj strokovnih veščin za ustvarjanje glasbenih izkušenj, ki podpirajo otrokovo čustveno, socialno in intelektualno rast.

Skupni rezultati kažejo na raznolikost v glasbeni izobrazbi vzgojiteljev in izpostavljajo pomembnost tako formalnega kot neformalnega glasbenega usposabljanja za izboljšanje pedagoške prakse v vrtcih.

3.5.2 Uporaba instrumentov:

- 45 % vzgojiteljev ne igra nobenega instrumenta.
- Kitara je najpogosteje igrani instrument (25 %).

Graf 2: Uporaba instrumentov

Opis stolpčnega diagrama:

Na zgornjem stolpčnem diagramu je prikazana uporaba glasbenih instrumentov med vzgojitelji iz vzorca 30 posameznikov. Na osi X so predstavljeni instrumenti, ki jih vzgojitelji uporabljajo, medtem ko os Y prikazuje število vzgojiteljev, ki so odgovorili na vprašanje o uporabi instrumentov.

Največji delež vzgojiteljev (18 posameznikov oziroma 60 %) je navedel, da ne igrajo nobenega instrumenta. Naslednja najbolj pogosta uporaba instrumenta je kitara, ki jo igra 6 vzgojiteljev (20 %). Manjša skupina vzgojiteljev uporablja druge instrumente, kot so npr. Orffova glasbila, kar predstavlja 10 % vzorca (3 vzgojitelji). Prav tako je 3 vzgojitelji (10 %) odgovorilo, da igrajo klavir.

Izračun podatkov:

Podatke sem zbrala preko anketnega vprašalnika, v katerem so vzgojitelji odgovarjali na vprašanje o uporabi instrumentov pri svojem delu. Število posameznikov, ki igrajo določen instrument, sem nato preračunala v deleže glede na skupno število 30 vzgojiteljev. Na primer, 6 vzgojiteljev, ki igrajo kitaro, predstavlja 20 % vzorca ($6/30 = 0,20$), medtem ko 18 vzgojiteljev, ki ne igra nobenega instrumenta, predstavlja 60 % vzorca ($18/30 = 0,60$).

Strokovna literatura:

Kot navaja Hallam (2010), je uporaba glasbenih instrumentov v pedagoški praksi pomembna za spodbujanje ustvarjalnosti in razvoj otrokovega čustvenega, socialnega ter kognitivnega razvoja. Vendar pa raziskave kažejo, da se mnogi vzgojitelji, zlasti tisti brez glasbene izobrazbe, počutijo negotove pri uporabi instrumentov, kar bi lahko pojasnilo visok delež tistih, ki ne igrajo nobenega instrumenta. McPherson in Welch (2012) poudarjata, da je potrebno spodbujati glasbeno usposabljanje vzgojiteljev, zlasti na področju uporabe osnovnih instrumentov, kot je kitara, saj bi to lahko izboljšalo kakovost glasbenih dejavnosti v vrtcih.

3.5.3 Zanimanje za učenje kitare

Graf 3: Zanimanje za učenje kitare

Opis stolpčnega diagrama: Stolpčni diagram prikazuje zanimanje vzgojiteljev za učenje kitare na vzorcu 30 posameznikov. Na osi X so prikazane različne stopnje zanimanja, medtem ko os Y prikazuje število vzgojiteljev, ki so se opredelili za vsako kategorijo.

Največ vzgojiteljev, po 9 v vsaki kategoriji (30 %), je izjavilo, da jih kitara zelo zanima, nikoli ni zanimala ali da jih zanima, vendar nimajo časa za učenje. Manjši delež, 3 vzgojitelji (10 %), že igrajo kitaro, kar kaže na precejšnje zanimanje za glasbeni instrument, a hkrati tudi na ovire, kot so pomanjkanje časa.

Izračun podatkov:

Podatke sem zbrala z anketnim vprašalnikom, kjer so vzgojitelji odgovarjali o svojem zanimanju za učenje kitare. Nato sem preštela število vzgojiteljev v posameznih kategorijah in izračunala odstotek glede na skupno število 30. Na primer, 9 vzgojiteljev, ki jih kitara zelo zanima, predstavlja 30 % vzorca ($9/30 = 0,30$).

Strokovna literatura:

Kot ugotavlja Hallam (2010), ima učenje in igranje glasbenih instrumentov, kot je kitara, pomembno vlogo pri razvoju glasbenih spretnosti in ustvarjalnosti, kar lahko pozitivno vpliva na delo z otroki. Vendar pa mnogi vzgojitelji, zlasti tisti z nižjo glasbeno usposobljenostjo, pogosto poročajo o pomanjkanju časa in samozavesti za učenje instrumentov, kar je skladno z ugotovitvami McPhersona in Welcha (2012). Spodbujanje dodatnih izobraževanj in usposabljanj bi lahko povečalo število vzgojiteljev, ki so pripravljeni vključiti glasbene instrumente v svojo pedagoško prakso.

3.5.4 Pogostost glasbenih dejavnosti:

Graf 4: Pogostost glasbenih dejavnosti

Opis stolpčnega diagrama:

Stolpčni diagram prikazuje pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti med vzgojitelji na vzorcu 30 posameznikov. Kategorije na osi X prikazujejo različne stopnje pogostosti glasbenih dejavnosti, medtem ko os Y prikazuje število vzgojiteljev, ki so navedli določeno pogostost.

Največ vzgojiteljev (12 posameznikov, kar predstavlja 40 %) izvaja glasbene dejavnosti večkrat na teden. Vsak dan jih glasbene dejavnosti izvaja 9 vzgojiteljev (30 %), medtem ko 3 vzgojitelji (10 %) izvajajo glasbene dejavnosti manj kot enkrat na teden, nikoli, ali enkrat na teden.

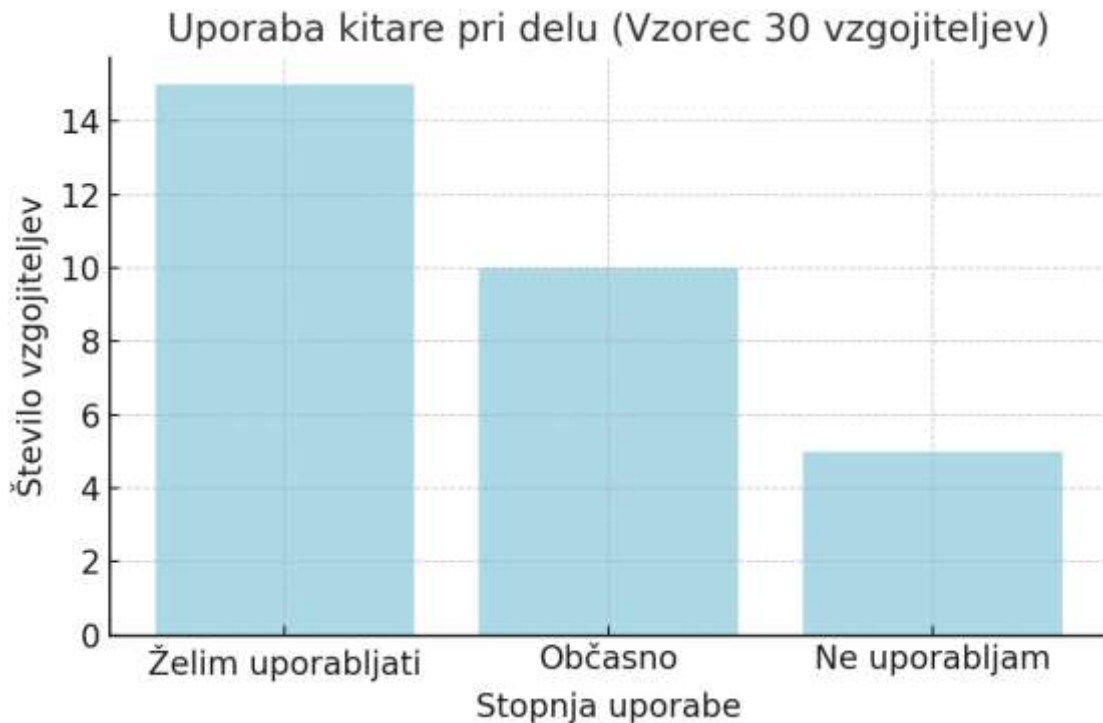
Izračun podatkov:

Podatke sem pridobila z anketnim vprašalnikom, kjer so vzgojitelji odgovarjali na vprašanje o pogostosti izvajanja glasbenih dejavnosti. Nato sem preštela število vzgojiteljev za vsako kategorijo in izračunala odstotke glede na skupni vzorec 30. Na primer, 12 vzgojiteljev, ki izvajajo dejavnosti večkrat na teden, predstavlja 40 % vzorca ($12/30 = 0,40$).

Hallam (2010) ugotavlja, da pogosta vključenost glasbe v vzgojno prakso pozitivno vpliva na otrokov čustveni, socialni in kognitivni razvoj. Visoka pogostost glasbenih dejavnosti med vzgojitelji v tej raziskavi kaže na razumevanje pomembnosti glasbe v vrtcih. McPherson in Welch (2012) prav tako poudarjata, da lahko pogoste glasbene aktivnosti prispevajo k boljšim socialnim interakcijam in sodelovanju med otroki, kar še posebej velja, kadar se glasbene dejavnosti izvajajo redno.

3.5.5 Uporaba kitare pri delu:

Graf 5: Uporaba kitare pri delu

Opis stolpčnega diagrama:

Stolpčni diagram prikazuje stopnjo uporabe kitare pri delu med vzgojitelji v vzorcu 30 posameznikov. Na osi X so prikazane različne stopnje uporabe kitare, medtem ko os Y prikazuje število vzgojiteljev v posamezni kategoriji.

Največ vzgojiteljev, 15 (50 %), je izrazilo željo, da bi kitaro uporabljali pri delu, vendar je ne uporabljajo redno. Deset vzgojiteljev (33,33 %) kitaro občasno uporablja v pedagoški praksi, medtem ko jih 5 (16,67 %) kitaro sploh ne uporablja.

Izračun podatkov:

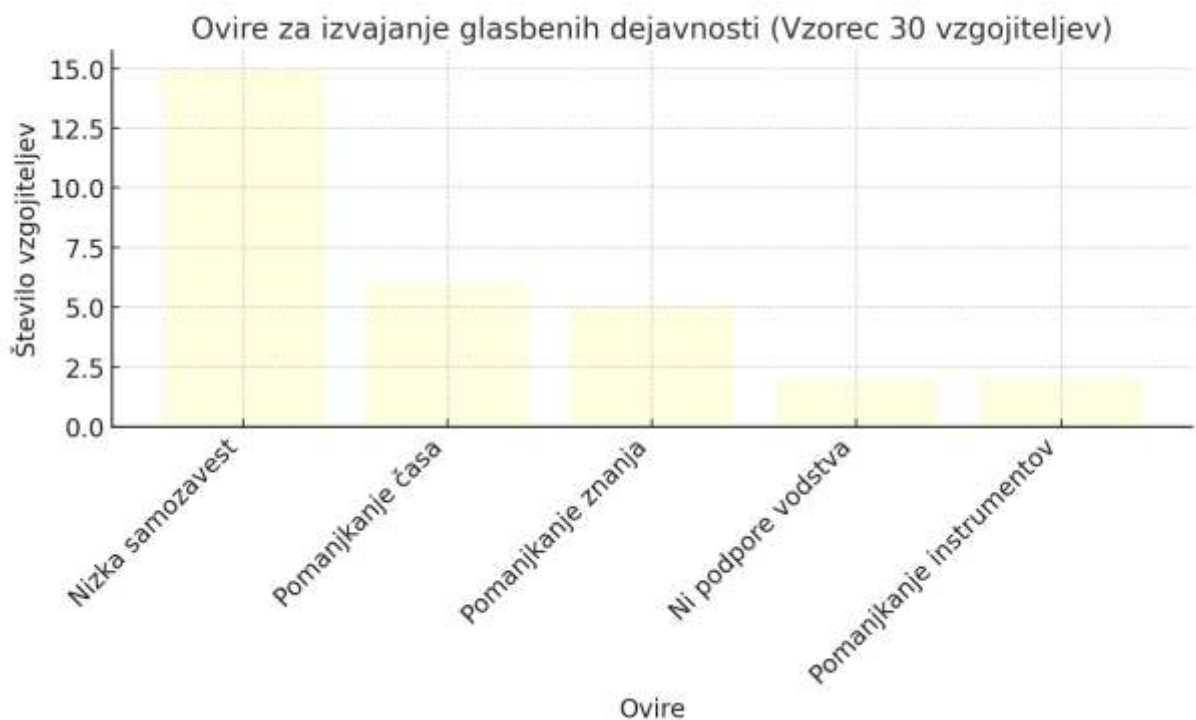
Podatke sem pridobila z anketnim vprašalnikom, kjer so vzgojitelji odgovarjali o svoji uporabi kitare pri delu. Preštela sem število vzgojiteljev v posameznih kategorijah in izračunala odstotke glede na skupni vzorec 30. Na primer, 15 vzgojiteljev, ki bi želeli uporabljati kitaro, predstavlja 50 % vzorca ($15/30 = 0,50$).

Kot poudarja Hallam (2010), ima uporaba instrumentov, kot je kitara, pomembno vlogo pri spodbujanju otroškega ustvarjalnega izražanja in emocionalne povezanosti. Vendar pa mnogi vzgojitelji kljub zanimanju za uporabo kitare poročajo o pomanjkanju veščin ali samozavesti

za vključitev tega instrumenta v delo z otroki. Jorgensen (2008) ugotavlja, da ustrezno glasbeno usposabljanje vzgojiteljev spodbuja njihovo samozavest in omogoča bolj kakovostno glasbeno izobraževanje v vrtcih.

3.5.6 Ovira za izvajanje glasbenih dejavnosti:

Graf 6: Ovira za izvajanje glasbenih dejavnosti

Opis stolpčnega diagrama:

Stolpčni diagram prikazuje glavne ovire, s katerimi se soočajo vzgojitelji pri izvajanju glasbenih dejavnosti, na vzorcu 30 posameznikov. Oznake osi X prikazujejo različne ovire, medtem ko os Y prikazuje število vzgojiteljev, ki so identificirali posamezno oviro.

Najpogostejša ovira je nizka samozavest, ki jo je navedlo 15 vzgojiteljev (50 %). Sledi pomanjkanje časa, ki ga kot oviro navaja 6 vzgojiteljev (20 %), nato pomanjkanje znanja s 5 vzgojitelji (16,67 %). Manjši delež vzgojiteljev je izpostavil pomanjkanje podpore vodstva in pomanjkanje instrumentov, vsako po 2 vzgojitelja (6,67 %).

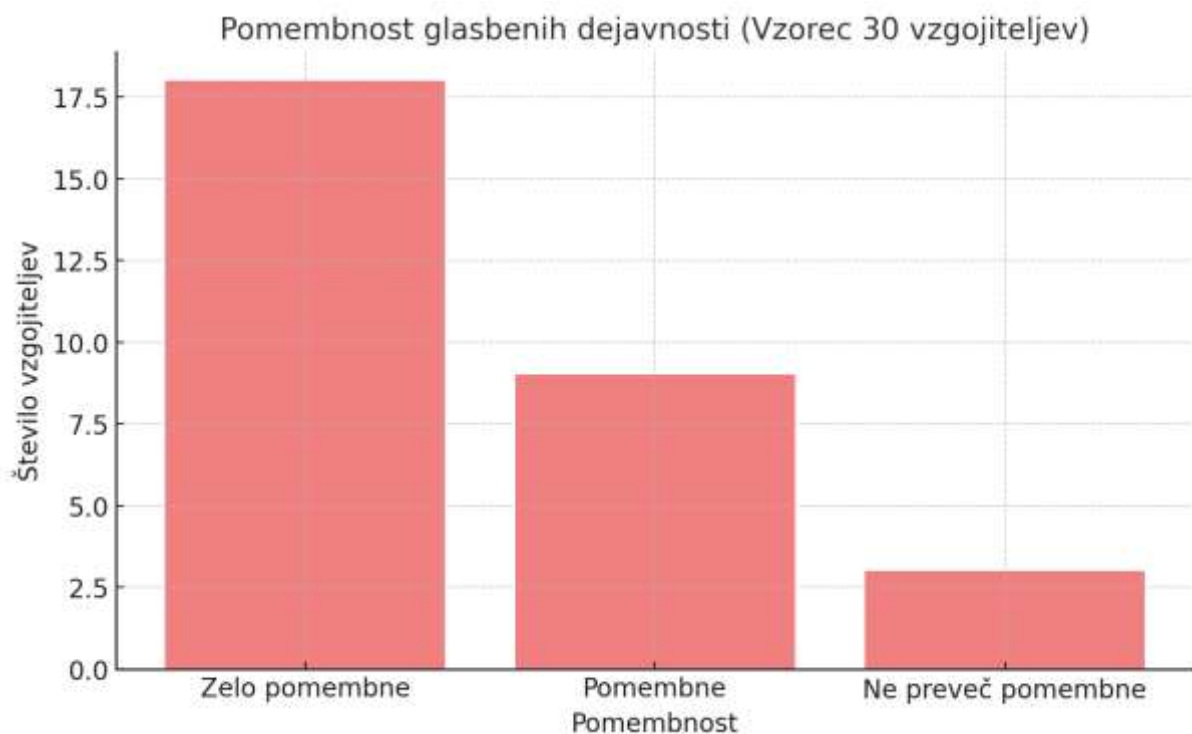
Izračun podatkov:

Podatke sem zbrala z anketnim vprašalnikom, kjer so vzgojitelji navedli ovire, ki jih doživljajo pri vključevanju glasbenih dejavnosti. Število vzgojiteljev, ki so navedli vsako oviro, sem preračunala v odstotke glede na celotni vzorec 30. Na primer, 15 vzgojiteljev, ki so izpostavili nizko samozavest, predstavlja 50 % vzorca ($15/30 = 0,50$).

Cain (2008) poudarja, da je nizka samozavest pogosto ovira za vzgojitelje pri vključevanju glasbenih dejavnosti, saj mnogi menijo, da nimajo zadostnega znanja ali spretnosti za izvajanje glasbe z otroki. Po Hallamu (2010) lahko ustrezna podpora in izobraževanje izboljšata samozavest vzgojiteljev in jih spodbudita k bolj aktivnemu vključevanju glasbenih dejavnosti, kar pozitivno vpliva na razvoj otrok.

3.5.7 Pomembnost glasbenih dejavnosti:

Graf 7: Pomembnost glasbenih dejavnosti

Opis stolpčnega diagrama:

Stolpčni diagram prikazuje, kako vzgojitelji ocenjujejo pomembnost glasbenih dejavnosti pri delu z otroki. Na osi X so prikazane različne stopnje pomembnosti glasbenih dejavnosti, medtem ko os Y prikazuje število vzgojiteljev, ki so izbrali določeno oceno.

Največji delež vzgojiteljev, 18 (60 %), meni, da so glasbene dejavnosti zelo pomembne. Sledi 9 vzgojiteljev (30 %), ki ocenjujejo glasbene dejavnosti kot pomembne, medtem ko 3 vzgojitelji (10 %) menijo, da glasbene dejavnosti niso posebej pomembne.

Izračun podatkov:

Podatke sem zbrala s pomočjo anketnega vprašalnika, v katerem so vzgojitelji ocenjevali pomen glasbenih dejavnosti. Preštela sem število vzgojiteljev, ki so podali določeno oceno, in izračunala njihov odstotek glede na celotni vzorec 30. Na primer, 18 vzgojiteljev, ki glasbene dejavnosti ocenjujejo kot zelo pomembne, predstavlja 60 % vzorca ($18/30 = 0,60$).

Raziskave kažejo, da glasbene dejavnosti pozitivno vplivajo na kognitivni, socialni in čustveni razvoj otrok (Hallam, 2010). Po mnenju vzgojiteljev so glasbene dejavnosti pomembne za spodbujanje ustvarjalnosti in samoregulacije otrok, kar poudarja tudi McPherson in Welch (2012), ki opozarjata na vlogo glasbe pri vzpostavljanju pozitivne učne klime in izboljšanju socialnih veščin.

3.5.8 Korelacijska analiza:

3.5.8.1 Povezanost: želja po uporabi kitare pri svojem delu glede na glasbeno izobrazbo

Graf 8: Želja po uporabi kitare pri svojem delu glede na izobrazbo

Opis tortnega diagrama:

Tortni diagram prikazuje željo po uporabi kitare glede na glasbeno izobrazbo vzgojiteljev. Diagram jasno prikazuje, da je želja po uporabi kitare najvišja pri vzgojiteljih z diplomom iz glasbene pedagogike (100 %), sledijo vzgojitelji z glasbeno šolo (67 %) in tisti brez formalne izobrazbe (67 %). Najmanjša želja po uporabi kitare je med vzgojitelji, ki so obiskovali samo glasbene tečaje (33 %).

Za izračun podatkov o želji po uporabi kitare glede na glasbeno izobrazbo sem uporabila rezultate iz anketnega vprašalnika. Vprašalnik je vključeval vprašanje o tem, ali vzgojitelji želijo uporabljati kitaro pri svojem delu. Odgovore sem razvrstila glede na njihovo stopnjo glasbene izobrazbe (diploma iz glasbene pedagogike, glasbena šola, tečajji ali brez formalne

izobrazbe). Nato sem izračunala odstotek vzgojiteljev v vsaki kategoriji, ki so izrazili željo po uporabi kitare.

Koraki izračuna:

1. **Razdelitev po glasbeni izobrazbi:** Najprej sem preštela število vzgojiteljev v vsaki kategoriji glasbene izobrazbe in ugotovila, koliko jih spada v posamezno skupino: diplomanti glasbene pedagogike, vzgojitelji z glasbeno šolo, tisti brez formalne izobrazbe in tisti, ki so obiskovali tečaje.
2. **Preštetje želje po uporabi kitare:** Znotraj vsake kategorije glasbene izobrazbe sem nato preštela vzgojitelje, ki so odgovorili, da želijo uporabljati kitaro.
3. **Izračun odstotkov:** Za izračun odstotka vzgojiteljev z željo po uporabi kitare v vsaki kategoriji sem uporabila formulo:

Odstotek

=

(Število vzgojiteljev, ki želijo uporabljati kitaro / Skupno število vzgojiteljev v tej kategoriji) × 100

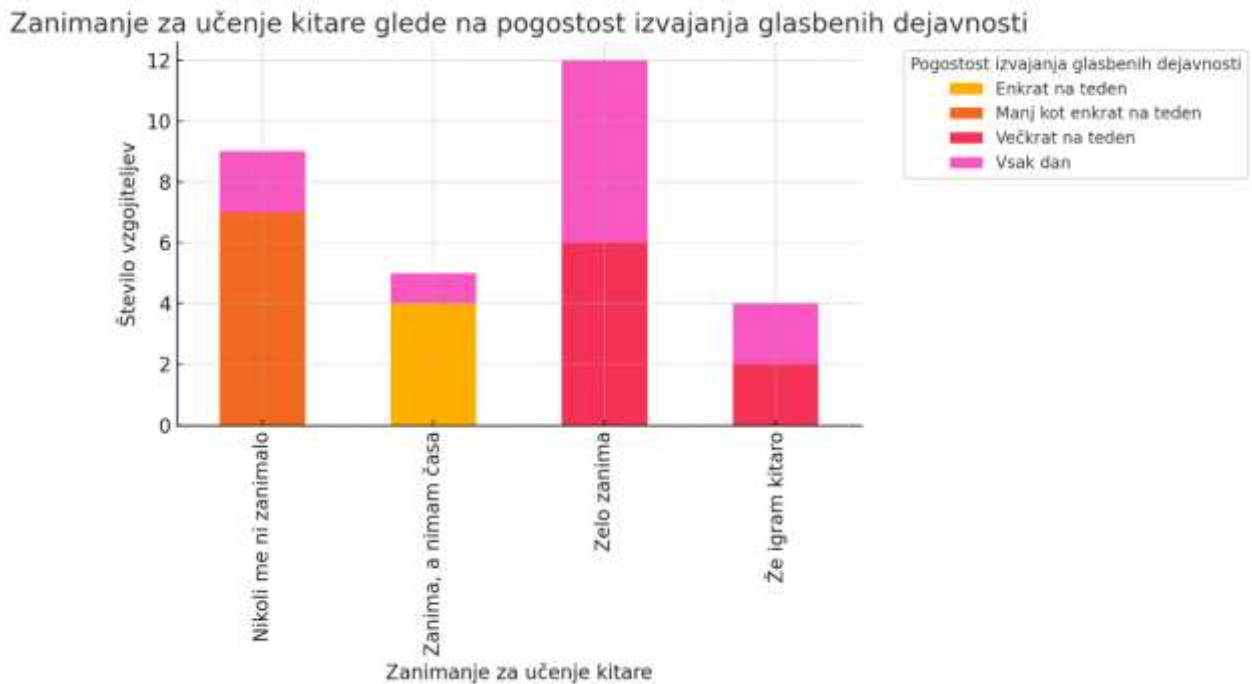
Rezultati izračunov:

- **Diploma iz glasbene pedagogike:** 100 % vzgojiteljev z diplomo želi uporabljati kitaro. To pomeni, da vsi vzgojitelji v tej kategoriji izražajo željo po uporabi kitare.
- **Glasbena šola:** 67 % vzgojiteljev z glasbeno šolo želi uporabljati kitaro. To pomeni, da dve tretjini vzgojiteljev v tej kategoriji izražata željo po uporabi kitare.
- **Nimam izobrazbe:** 67 % vzgojiteljev brez formalne glasbene izobrazbe želi uporabljati kitaro. Ponovno to pomeni, da dve tretjini vzgojiteljev v tej kategoriji želijo vključiti kitaro v svoje delo.
- **Tečaji:** 33 % vzgojiteljev, ki so obiskovali tečaje, želi uporabljati kitaro, kar pomeni, da tretjina vzgojiteljev v tej kategoriji izraža željo po uporabi kitare.

Interpretacija: Ta analiza kaže, da vzgojitelji z višjo formalno glasbeno izobrazbo (diploma ali glasbena šola) v večjem odstotku izražajo željo po uporabi kitare. To je lahko povezano z večjo samozavestjo ali bolj razvitimi glasbenimi veščinami, kot navaja Cain (2008), ki poudarja, da glasbeno usposobljeni vzgojitelji pogosteje vključujejo glasbene dejavnosti.

3.5.8.2: Povezanost: Zanimanje za učenje kitare glede na pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti

Graf 9: Zanimanje za učenje kitare glede na pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti

Opis stolpčnega diagrama:

Na zgornjem diagramu je prikazano, kako se zanimanje za učenje kitare med vzgojitelji povezuje s pogostostjo izvajanja glasbenih dejavnosti. Stolpci ponazarjajo različne stopnje zanimanja za kitaro in so barvno označeni glede na pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti

Do teh podatkov sem prišla z anketnim vprašalnikom, v katerem so vzgojitelji odgovarjali na vprašanja o svojem zanimanju za učenje kitare in pogostosti izvajanja glasbenih dejavnosti. Zbrani podatki vključujejo:

Zanimanje za učenje kitare: Vprašanja so zajemala stopnjo zanimanja za učenje kitare, kjer so vzgojitelji lahko izbirali med odgovori, kot so "Nikoli me ni zanimalo," "Zanima, a nimam časa," "Zelo zanima," in "Že igram kitaro."

Pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti: Vzgojitelji so navedli, kako pogosto izvajajo glasbene dejavnosti pri svojem delu, z možnostmi "Manj kot enkrat na teden," "Enkrat na teden," "Večkrat na teden," in "Vsak dan."

Postopek obdelave podatkov:

- Po zbrani anketi sem podatke vnesla v program SPSS (ali Excel) in jih kodirala.
- Za lažje analiziranje sem nato uporabila tabelo s križanjem podatkov, kar mi je omogočilo, da sem za vsako kategorijo zanimanja za kitaro preštela, koliko vzgojiteljev izvaja glasbene dejavnosti z določeno pogostostjo.

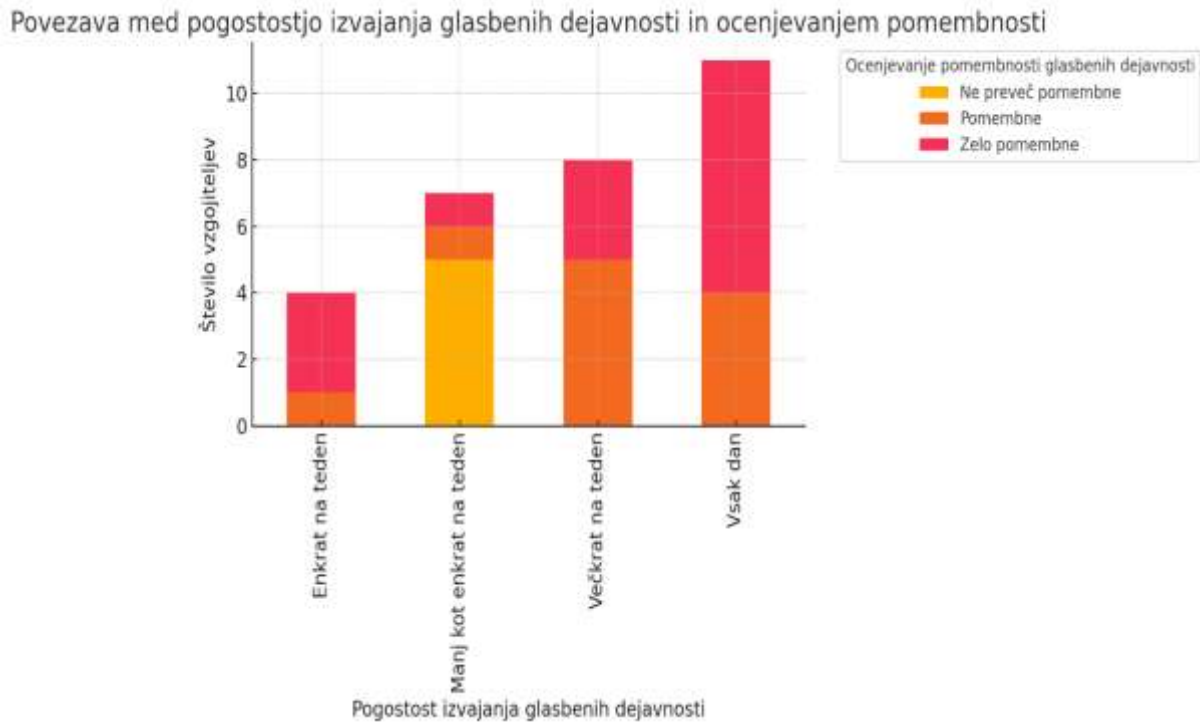
Na tej osnovi sem pripravila tabelo, ki prikazuje pogostost glasbenih dejavnosti v povezavi z zanimanjem za učenje kitare, ter stolpčni diagram, ki omogoča vizualno interpretacijo rezultatov.

Analiza podatkov:

Podatki kažejo, da vzgojitelji, ki jih zelo zanima učenje kitare ali ki že igrajo kitaro, pogosteje izvajajo glasbene dejavnosti večkrat na teden ali vsak dan. Na drugi strani so vzgojitelji, ki nikoli niso izrazili zanimanja za učenje kitare, pogosteje v kategoriji "manj kot enkrat na teden". Ta analiza nakazuje, da obstaja pozitivna povezava med zanimanjem za kitaro in večjo pogostostjo glasbenih dejavnosti. Kot ugotavlja Hallam (2010), glasbene dejavnosti pomembno prispevajo k socialnemu in čustvenemu razvoju otrok. Poleg tega Cain (2008) poudarja, da vzgojitelji z večjo glasbeno usposobljenostjo in zanimanjem pogosteje vključujejo glasbo v svoj pedagoški pristop, kar potrjuje tudi prikazana povezava.

3.5.8.3 Povezanost: pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti in ocenjevanje pomembnosti:

Graf 10: Pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti in ocenjevanje pomembnosti

Na zgornjem stolpčnem diagramu je prikazana povezava med pogostostjo izvajanja glasbenih dejavnosti in ocenjevanjem njihove pomembnosti. Diagram prikazuje število vzgojiteljev v posameznih kategorijah pogostosti izvajanja dejavnosti, razvrščenih glede na to, kako ocenjujejo pomembnost glasbenih dejavnosti.

Obdelava podatkov:

Do teh podatkov sem prišla z anketnim vprašalnikom, v katerem so vzgojitelji odgovarjali na vprašanja o pogostosti izvajanja glasbenih dejavnosti in o tem, kako pomembne se jim zdijo te dejavnosti za pedagoško delo z otroki. Vprašanja so bila oblikovana takole:

- **Pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti:** Vzgojitelji so izbrali pogostost izvajanja glasbenih dejavnosti pri svojem delu, s ponujenimi odgovori, kot so "Manj kot enkrat na teden," "Enkrat na teden," "Večkrat na teden," in "Vsak dan."
- **Ocenjevanje pomembnosti glasbenih dejavnosti:** Vzgojitelji so ocenjevali, kako pomembne se jim zdijo glasbene dejavnosti, pri čemer so lahko izbrali med odgovori "Ne preveč pomembne," "Pomembne," in "Zelo pomembne."

Po zbrani anketi sem podatke vnesla v SPSS ali Excel in jih razvrstila po kategorijah. Nato sem pripravila pivotno tabelo, ki prikazuje povezavo med pogostostjo izvajanja glasbenih dejavnosti in oceno njihove pomembnosti.

Analiza podatkov:

Podatki kažejo, da vzgojitelji, ki glasbene dejavnosti ocenjujejo kot "zelo pomembne," pogosto izvajajo te dejavnosti vsak dan ali večkrat na teden. Po drugi strani vzgojitelji, ki glasbene dejavnosti ocenjujejo kot "ne preveč pomembne," pogosteje izvajajo dejavnosti manj kot enkrat na teden.

Rezultati nakazujejo, da vzgojitelji, ki pripisujejo glasbenim dejavnostim visoko pomembnost, te dejavnosti izvajajo bolj pogosto, kar kaže na pozitiven odnos do glasbenih dejavnosti in njihovo vlogo v pedagoškem procesu. Hallam (2010) ugotavlja, da redna glasbena udeležba pozitivno vpliva na kognitivni in socialni razvoj otrok, zato so ti vzgojitelji bolj naklonjeni vključevanju glasbe v vsakodnevno delo. Cain (2008) dodaja, da so vzgojitelji z višjim vrednotenjem glasbenih dejavnosti bolj motivirani za njihovo vključevanje.

4 RAZPRAVA

4.1 Kakšna je raven glasbene usposobljenosti vzgojiteljev v vrtcih?

Analiza podatkov kaže na raznoliko raven glasbene usposobljenosti med vzgojitelji. Večina vzgojiteljev, ki nimajo formalne glasbene izobrazbe, izvaja osnovne glasbene dejavnosti, kot so petje in predvajanje glasbe, vendar redko uporabljajo glasbene instrumente. Tisti, ki so obiskovali glasbene tečaje, imajo osnovno znanje in nekoliko več samozavesti pri uporabi instrumentov. Vzgojitelji z glasbeno šolo in diplomo iz glasbene pedagogike imajo bolj poglobljeno glasbeno znanje, ki jim omogoča pogostejše in kakovostnejše vključevanje glasbe v pedagoški proces.

Hallam (2010) poudarja, da glasbena izobrazba pomembno vpliva na samozavest vzgojiteljev. Tisti z višjo usposobljenostjo ne le pogosteje vključujejo glasbene dejavnosti, temveč tudi lažje uporabljajo instrumente, kot je kitara, kar prispeva k bogatejši pedagoški izkušnji za otroke.

Predlogi za izboljšanje:

1. *Dodatno usposabljanje vzgojiteljev:*
Vzgojiteljem brez formalne glasbene izobrazbe bi lahko omogočili dostop do praktičnih delavnic ali tečajev igranja instrumentov. Takšno usposabljanje bi povečalo njihovo samozavest in spodbudilo večjo uporabo glasbe pri delu.
2. *Mentorski programi:*
Vzpostavitev programov, kjer bi bolj izkušeni vzgojitelji z glasbeno izobrazbo pomagali manj izkušenim kolegom, bi lahko spodbudilo sodelovanje in izmenjavo znanj.
3. *Povečanje dostopnosti glasbenih virov:*
Z zagotovitvijo večjega števila instrumentov, vključno s kitarami, bi vzgojiteljem omogočili več priložnosti za vključitev instrumentov v glasbene dejavnosti.
4. *Spodbujanje glasbenih dejavnosti v šolah:*
Vodstvo vrtcev bi lahko spodbujalo pogostejše vključevanje glasbe v vsakodnevne dejavnosti ter organizacijo glasbenih ur, kar bi spodbudilo tudi vzgojitelje brez formalne izobrazbe.

Sklep:

Podatki kažejo, da raven glasbene usposobljenosti vpliva na pogostost in kakovost vključevanja glasbe v pedagoški proces. Kljub raznolikosti v usposobljenosti imajo vzgojitelji z višjo glasbeno izobrazbo več samozavesti pri uporabi glasbenih instrumentov. S sistematičnim usposabljanjem in večjo podporo bi lahko tudi manj izkušeni vzgojitelji izboljšali svoje glasbene kompetence in s tem obogatili vzgojno-izobraževalni proces.

4.2 Kakšno zanimanje imajo vzgojitelji za učenje igranja kitare in uporabo glasbenih inštrumentov pri delu z otroki?

Ugotovitve kažejo, da je zanimanje za učenje igranja kitare med vzgojitelji precej raznoliko. Nekateri vzgojitelji že uporabljajo kitaro pri delu, drugi izražajo zanimanje, vendar se soočajo z ovirami, kot so pomanjkanje časa, samozavesti ali dostopa do instrumenta. Obstajajo tudi vzgojitelji, ki glasbo vključujejo na druge načine, brez uporabe instrumentov, medtem ko je delež tistih, ki za glasbo in inštrumente sploh ne kažejo zanimanja, precej majhen.

Zanimanje za kitaro in glasbene inštrumente kaže na potencial za obogatitev glasbenih dejavnosti v vrtcih. Tisti vzgojitelji, ki že uporabljajo kitaro ali si želijo, izražajo potrebo po dodatni podpori, kar bi omogočilo bolj kakovostno in pogostejšo uporabo glasbe pri delu z otroki.

Predlogi za izboljšanje:

1. ***Organizacija usposabljanj in delavnic igranja kitare:***
Uvajanje praktičnih delavnic za učenje kitare bi omogočilo vzgojiteljem, da premagajo začetno negotovost in razvijejo osnovne veščine igranja instrumenta. Kratki in intenzivni tečaji z osredotočenostjo na praktično uporabo bi lahko spodbudili večje zanimanje in samozavest.
2. ***Povečanje dostopnosti glasbenih instrumentov:***
Večji dostop do instrumentov, kot je kitaro, v vrtcih bi vzgojiteljem olajšal vključitev kitare v glasbene dejavnosti. Instrumenti bi morali biti na voljo za redno uporabo, ne le ob posebnih priložnostih.
3. ***Spodbujanje ustvarjalnosti z glasbo:***
Vodstvo vrtcev bi lahko motiviralo vzgojitelje k eksperimentiranju z glasbenimi dejavnostmi, pri čemer bi bilo igranje kitare eden od načinov. Ustvarjanje sproščenega okolja, kjer je glasba del vsakodnevne prakse, bi zmanjšalo strah pred neuspehom.
4. ***Vzpostavitev glasbenih mrež:***
Povezovanje vzgojiteljev, ki že uporabljajo kitaro, z zainteresiranimi kolegi prek mentorstva ali izmenjave izkušenj, bi lahko spodbudilo več vzgojiteljev k vključevanju glasbenih instrumentov.
5. ***Podpora vodstva in skupnosti:***
Vodstvo vrtcev bi moralo aktivno podpirati vzgojitelje pri učenju in uporabi kitare, z zagotavljanjem virov, časa za učenje in usposabljanja ter ustvarjanjem okolja, kjer je glasba prepoznana kot pomemben del pedagoškega procesa.

Sklep:

Zanimanje vzgojiteljev za učenje kitare in uporabo glasbenih instrumentov predstavlja veliko priložnost za izboljšanje glasbenih dejavnosti v vrtcih. Vzgojiteljem, ki že kažejo interes, je treba omogočiti ustrezno podporo in vire, da premagajo ovire in se počutijo bolj samozavestno pri uporabi kitare. Z izboljšanjem dostopnosti in organizacijo usposabljanj bi lahko kitaro in druge instrumente uvedli v širšo pedagoško prakso, kar bi imelo pozitiven učinek na otroke in njihov razvoj.

4.3 Kakšna je povezanost med glasbeno usposobljenostjo vzgojiteljev in pogostostjo uporabe kitare pri njihovem pedagoškem delu?

Analiza podatkov kaže na šibko, a pozitivno povezavo med glasbeno usposobljenostjo vzgojiteljev in njihovo uporabo kitare pri pedagoškem delu. Vzgojitelji z višjo stopnjo glasbene izobrazbe, kot so tisti, ki so zaključili glasbeno šolo ali imajo diplomo iz glasbene pedagogike, pogosteje uporabljajo kitaro pri delu. Ti vzgojitelji imajo boljše tehnično znanje in več samozavesti, kar jim omogoča, da glasbene instrumente vključujejo v vsakodnevne dejavnosti. Po drugi strani vzgojitelji z manj formalne glasbene izobrazbe pogosto izkazujejo zanimanje za uporabo kitare, vendar potrebujejo dodatno podporo, da bi jo lahko učinkovito vključili v svojo prakso.

Ugotovitve kažejo, da je glasbena usposobljenost pomemben, vendar ne edini dejavnik, ki vpliva na uporabo kitare. Tudi vzgojitelji z osnovnim glasbenim znanjem lahko uspešno vključujejo kitaro, če imajo dostop do instrumentov, dodatno usposabljanje in podporo vodstva.

- *Predlogi za izboljšanje:*

- 1. Razvoj ciljnih usposabljanj za manj usposobljene vzgojitelje:***
Organizacija prilagojenih delavnic za vzgojitelje z osnovno glasbeno izobrazbo ali brez nje bi omogočila povečanje njihove samozavesti in tehničnih veščin za uporabo kitare. Usposabljanja bi se lahko osredotočila na osnovne tehnike igranja in integracijo glasbe v pedagoški proces.
- 2. Izboljšanje dostopa do glasbenih virov in instrumentov:***
Boljša dostopnost instrumentov, kot so kitare, bi omogočila pogostejšo uporabo, še posebej pri vzgojiteljih, ki so že pokazali interes, vendar nimajo dostopa do potrebnih sredstev.
- 3. Mentorstvo izkušenejših vzgojiteljev:***
Vzgojitelji z višjo glasbeno izobrazbo ali tisti, ki že redno uporabljajo kitaro, bi lahko

delili svoje znanje in izkušnje z drugimi. Mentorski programi bi spodbudili širjenje dobre prakse in povečali samozavest manj usposobljenih vzgojiteljev.

4. ***Spodbujanje eksperimentiranja z glasbo:***
Vodstvo vrtcev bi lahko ustvarilo okolje, kjer se vzgojitelji počutijo varno pri eksperimentiranju z vključevanjem glasbenih instrumentov. Takšen pristop bi zmanjšal strah pred neuspehom in spodbudil kreativnost pri uporabi kitare.
5. ***Redna povratna informacija in podpora:***
Vzgojiteljem je treba omogočiti redno povratno informacijo o njihovih glasbenih dejavnostih. To bi vključevalo pohvale, predloge za izboljšave in dodatne vire, ki bi jim pomagali pri nadgradnji veščin.

- ***Sklep:***

Glasbena usposobljenost vzgojiteljev pozitivno vpliva na njihovo samozavest in pogostost uporabe kitare, vendar sama po sebi ni zadosten dejavnik za širšo uporabo glasbe v vrtcih. Z dodatnim usposabljanjem, boljšim dostopom do instrumentov in podporo vodstva je mogoče zmanjšati vrzeli med vzgojitelji z različno stopnjo usposobljenosti. Krepitev glasbenih kompetenc bi spodbudila večjo uporabo kitare, kar bi obogatilo pedagoški proces in ustvarilo bolj spodbudno okolje za otroke.

4.5 Ali vzgojitelji, ki izkazujejo večje zanimanje za učenje kitare, že pogosteje uporabljajo glasbene dejavnosti pri delu z otroki?

Ugotovitve kažejo, da vzgojitelji, ki izkazujejo večje zanimanje za učenje kitare, pogosto že bolj aktivno vključujejo glasbene dejavnosti pri delu z otroki. Ti vzgojitelji glasbo dojemajo kot pomembno orodje za spodbujanje otrokovega socialnega, kognitivnega in čustvenega razvoja. Njihovo zanimanje za kitaro odraža njihovo motivacijo za vključevanje raznovrstnih glasbenih izkušenj, ki otrokom omogočajo bogatejše učne možnosti. Po drugi strani pa vzgojitelji z manj zanimanja za kitaro manj pogosto vključujejo glasbene dejavnosti, saj morda nimajo ustreznega znanja ali samozavesti za uporabo glasbe v svojem delu.

Predlogi za izboljšanje:

1. ***Spodbujanje zanimanja za glasbo pri vseh vzgojiteljih:***
Z organizacijo glasbenih delavnic in praktičnih predstavitev bi bilo mogoče spodbuditi večje zanimanje za uporabo glasbenih instrumentov, kot je kitara. Tudi vzgojitelji z manj izkušenj bi lahko odkrili prednosti vključevanja glasbenih dejavnosti.

2. *Povezovanje glasbenih dejavnosti z otrokovim razvojem:*
Izobraževanja za vzgojitelje bi lahko vključevala predstavitve o tem, kako glasbene dejavnosti vplivajo na različne vidike otrokovega razvoja. S tem bi vzgojitelji prepoznali vrednost glasbe kot pedagoškega orodja in bi jo lažje vključili v svojo prakso.
3. *Podpora za začetnike v glasbi:*
Vzgojiteljem, ki izražajo zanimanje za kitaro, vendar še nimajo ustreznih veščin, bi lahko ponudili začetne tečaje ali mentorstvo. To bi zmanjšalo začetni strah pred uporabo instrumentov in spodbudilo pogostejše glasbene dejavnosti.
4. *Uvedba rutinskih glasbenih dejavnosti:*
Spodbujanje rutinskega vključevanja glasbenih dejavnosti v vsakodnevni urnik bi vzgojiteljem pomagalo razviti navado uporabe glasbe. Glasbene dejavnosti bi lahko postale sestavni del jutranjih aktivnosti, počitka ali posebnih dogodkov.
5. *Povezovanje z drugimi instrumenti:*
Vzgojiteljem, ki niso naklonjeni kitari, bi bilo smiselno ponuditi možnost učenja ali uporabe drugih instrumentov, kot so klaviature, tolkala ali glasbeni pripomočki za otroke. S tem bi se širila glasbena izkušnja in spodbujala pogostejša uporaba glasbe.

- **Sklep:**

Vzgojitelji, ki že izkazujejo zanimanje za kitaro, pogosto bolj aktivno vključujejo glasbene dejavnosti, vendar je ta potencial lahko še bolj izkoriščen z ustrežno podporo in usmerjanjem. Z zagotavljanjem dostopa do virov, prilagojenim usposabljanjem in poudarjanjem vrednosti glasbenih dejavnosti bi lahko spodbudili tudi vzgojitelje z manj zanimanja, da glasbo bolj vključujejo v svoje delo. Takšen pristop bi izboljšal pedagoški proces in otrokom omogočil bogatejše glasbene izkušnje.

4.6 Kako pogosto in na kakšen način vzgojitelji uporabljajo kitaro pri delu z otroki?

Ugotovitve kažejo, da vzgojitelji kitaro uporabljajo na različne načine in z različno pogostostjo. Nekateri vzgojitelji jo vključujejo redno, kot del vsakodnevnih glasbenih dejavnosti, pri čemer jo uporabljajo za petje, ustvarjanje ritmov ali spremljavo pri igri. Ti vzgojitelji pogosto dojemajo kitaro kot nepogrešljivo orodje za interakcijo z otroki, ki spodbuja njihov socialni in čustveni razvoj. Drugi vzgojitelji jo uporabljajo občasno, na primer ob posebnih dogodkih ali praznovanjih, medtem ko nekateri kitaro ne uporabljajo, čeprav bi si to želeli, zaradi pomanjkanja znanja, časa ali instrumenta.

Pogostost in način uporabe kitare sta močno odvisna od vzgojiteljeve usposobljenosti in samozavesti. Tisti, ki imajo večje glasbene kompetence in izkušnje z igranjem kitare, jo

pogosteje in bolj inovativno vključujejo v svoje delo. Po drugi strani pa vzgojitelji z manj znanja ali brez instrumenta uporabljajo druge oblike glasbenih dejavnosti, kot so petje ali poslušanje glasbe.

Predlogi za izboljšanje:

1. ***Omogočanje dostopa do instrumentov:***
Z zagotovitvijo več kitarških instrumentov v vrtcih bi vzgojitelji imeli več možnosti za redno vključevanje kitare v dejavnosti. Instrumenti bi morali biti dostopni vsem vzgojiteljem, ne glede na njihovo raven glasbene usposobljenosti.
2. ***Organizacija praktičnih delavnic:***
Delavnice igranja kitare, prilagojene začetnikom in izkušenim vzgojiteljem, bi spodbudile večjo samozavest pri uporabi kitare. Osredotočanje na osnovne akorde, preproste melodije in praktične načine uporabe kitare v pedagoških situacijah bi bilo še posebej koristno.
3. ***Spodbujanje eksperimentiranja:***
Vzgojiteljem bi bilo treba omogočiti prosto eksperimentiranje z uporabo kitare brez strahu pred napakami. S podporo vodstva in kolegov bi se ustvarilo okolje, kjer bi vzgojitelji občutili manjši pritisk in več motivacije za vključevanje kitare.
4. ***Vključevanje kitare v vsakodnevno rutino:***
Kitaro bi bilo mogoče vključiti v rutinske dejavnosti, kot so jutranji krogi, uspavanje ali ustvarjalne igre. To bi kitaro postavilo v osrčje vsakodnevnih pedagoških dejavnosti in otrokom omogočilo stalni stik z glasbo.
5. ***Povezava glasbe s temami v učnem načrtu:***
Glasbene dejavnosti z uporabo kitare bi lahko tematsko povezali z drugimi učnimi cilji, kot so razvoj jezika, spoznavanje narave ali kulturne vsebine. To bi vzgojiteljem omogočilo večjo fleksibilnost in motivacijo za uporabo kitare pri delu.

- Sklep:

Kitara je vsestransko orodje, ki ga vzgojitelji uporabljajo na različne načine, od vsakodnevne prakse do občasnih dejavnosti. Čeprav so nekateri vzgojitelji omejeni zaradi pomanjkanja virov ali samozavesti, se večina zaveda potenciala kitare za bogatenje pedagoškega procesa. Z zagotavljanjem ustrezne podpore, usposabljanja in dostopa do instrumentov bi se lahko uporaba kitare povečala, kar bi pozitivno vplivalo na otroke in njihovo izkušnjo z glasbo.

4.7 Katere ovire preprečujejo vzgojiteljem pogostejšo uporabo kitare pri pedagoškem delu?

Ugotovitve kažejo, da se vzgojitelji soočajo z različnimi ovirami, ki jim preprečujejo pogostejšo uporabo kitare pri delu z otroki. Najpogostejše ovire vključujejo **pomanjkanje samozavesti**, kar je pogosto povezano z omejenim glasbenim znanjem ali občutkom, da niso dovolj usposobljeni za igranje instrumentov. **Pomanjkanje časa** je še en ključni dejavnik, saj številni vzgojitelji menijo, da so njihove dnevne naloge in obveznosti preveč obsežne, da bi si lahko vzeli čas za pripravo in izvedbo glasbenih dejavnosti s kitaro.

Dodatno oviro predstavlja **omejen dostop do glasbenih instrumentov**, saj vsi vrtci nimajo ustrezne opreme. Nekateri vzgojitelji poročajo tudi o **pomanjkanju podpore vodstva**, kar lahko zmanjša njihovo motivacijo za vključevanje glasbenih dejavnosti. **Strah pred neuspehom** ali pred tem, da jih otroci ne bi jemali resno, prav tako vpliva na njihovo odločitev, da kitaro uporabljajo le redko ali sploh ne.

- *Predlogi za izboljšanje:*

1. *Izboljšanje dostopa do instrumentov:*
Vrtci bi morali zagotoviti dovolj instrumentov, vključno s kitarami, ki bi bili dostopni vsem vzgojiteljem. Investicije v glasbeno opremo so ključne za spodbujanje uporabe glasbe pri delu z otroki.
2. *Organizacija prilagojenih glasbenih usposabljanj:*
Usposabljanja, prilagojena vzgojiteljem z različnimi stopnjami glasbenega znanja, bi lahko zmanjšala njihov strah in povečala samozavest. Kratke delavnice, ki se osredotočajo na osnovne akorde in preproste načine uporabe kitare, bi bile posebej koristne.
3. *Spodbujanje glasbene kulture v vrtcih:*
Vodstvo vrtcev bi lahko aktivno spodbujalo glasbo kot pomemben del pedagoškega procesa. To vključuje podporo vzgojiteljem pri pripravi glasbenih dejavnosti ter priznavanje njihovega truda.
4. *Uvajanje glasbenih mentorstev:*
Vzgojitelji, ki so bolj izkušeni pri uporabi kitare, bi lahko delili svoje znanje in izkušnje z drugimi. Mentorski programi bi ustvarili podporno mrežo, kjer bi vzgojitelji lahko pridobili dodatne veščine in samozavest.
5. *Omejitev administrativnih bremen:*
Z zmanjšanjem administrativnih obremenitev bi vzgojitelji imeli več časa za pripravo in izvedbo glasbenih dejavnosti. To bi povečalo njihovo pripravljenost za uporabo kitare v vsakodnevni praksi.

6. *Spodbujanje kreativnosti in eksperimentiranja:*

Ustvarjanje sproščenega okolja, kjer vzgojitelji čutijo, da lahko eksperimentirajo z glasbenimi dejavnostmi brez strahu pred neuspehom, bi spodbudilo pogostejšo uporabo kitare.

Sklep:

Ovire, kot so pomanjkanje samozavesti, časa, instrumentov in podpore vodstva, pomembno vplivajo na pogostost uporabe kitare pri pedagoškem delu. Z odpravo teh ovir in uvajanjem praktičnih rešitev, kot so dodatna usposabljanja, boljša dostopnost instrumentov in večja podpora s strani vodstva, bi lahko vzgojitelji kitaro pogosteje vključili v svoje dejavnosti. To bi pozitivno vplivalo na kakovost glasbenega izobraževanja v vrtcih in omogočilo bogatejše učne izkušnje za otroke.

5 VIRI IN LITERATURA

1. Bačlija Sušić, B. (2018). Preschool Teachers' Music Competencies Based on Preschool Education Students' Self-Assessment. *Croatian Journal of Education*, 20(Sp.Ed.1), 113-129. <https://doi.org/10.15516/cje.v20i0.3048>.
2. Biasutti, M. (2013). The student teacher practicum: A learning opportunity for developing music teaching skills. *Journal of Music Teacher Education*, 23(1), 16-25.
3. Bergman Nutley, S., Soderqvist, S., Bryde, S., Humphreys, K., Klingberg, T. (2014). Music training and the development of children's cognitive skills. *Developmental Science*, 17(3), 512-523.
4. Brenner, J., & Bittman, M. (2008). Music and child development: The influence of music activities on young children's development. *Journal of Early Childhood Research*, 6(3), 243-256. DOI: 10.1177/1476718X08094449.
5. Brenner, M. & Bittman, M. (2008). Music Matters: The Value of Music for Preschoolers. *Early Childhood Education Journal*, 36(5), 485-492.
6. Cvrtila, T. (2024). Connection Between the Quality of Music Education and Student - Preschool Teachers' Readiness to Conduct Music Activities in Kindergarten. *Croatian Journal of Education*, 26(1), 281-305. <https://doi.org/10.15516/cje.v26i1.4969>.
7. Gordon, E. E. (2012). Music Learning Theory for Newborn and Young Children. GIA Publications.
8. Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social, and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269-289. DOI: 10.1177/0255761410370658.
9. Ilari, B. (2017). Music in early childhood education: Parental beliefs and practices. *Psychology of Music*, 45(5), 630-645.
10. Ivanuš, M. (2019). Pomen glasbene izobrazbe vzgojiteljev pri izvajanju glasbenih dejavnosti. *Zbornik za predšolsko vzgojo*. Pridobljeno iz Hrčak portala: <https://hrcak.srce.hr/>.
11. Jokić, T. (2020). Opremljenost vrtcev z glasbenimi instrumenti in njen vpliv na glasbeno vzgojo. *Vzgoja in izobraževanje*. DOI: 10.1016/j.edurev.2020.100126.
12. Kavčič, M. (2021). Uporaba kitare v predšolskih glasbenih dejavnostih: Primer Slovenije. *Revija za vzgojo in izobraževanje*, 12(2), 143-158.

13. Kavčič, M. (2021). *Glasba in otrokov razvoj: Učinek glasbene vzgoje na socialno in čustveno kompetenco otrok*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
14. Klančnik, R. (2020). Kitara kot glasbeno orodje v pedagoškem procesu: Pregled raziskav. *Glasba in otroci*. Pridobljeno iz Google Učenjaka: <https://scholar.google.com/>.
15. Kušević, I. (2020). Glasbena vzgoja v predšolskih ustanovah: izzivi in priložnosti. *Hrčak Journal of Preschool Education*, 15(3).
16. Miočić, M. (2012). Culture of a Preschool Education Institution in View of Teachers' Music Teaching Competences. *Magistra Iadertina*, 7(1), 73-87. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/99893>.
17. Moreno, S., Bialystok, E., Barac, R., Schellenberg, E. G., Cepeda, N. J., & Chau, T. (2011). Short-term music training enhances verbal intelligence and executive function. *Psychological Science*, 22(11), 1425-1433.
18. Niland, A. (2009). The potential of children's musical play: Exploring applications for teaching and learning. *Research Studies in Music Education*, 31(1), 43-58. DOI: 10.1177/1321103X09103629.
19. Niland, A. (2009). The Power of Musical Play: The Value of Play-Based, Child-Centered Curriculum in Early Childhood Music Education. *General Music Today*, 23(1), 17-21. <https://doi.org/10.1177/1048371309335625>.
20. Novak, T. (2019). *Uporaba glasbe v vzgoji in izobraževanju: Pristopi in metode*. Celje: Zavod za glasbeno pedagogiko.
21. Odena, O. (2016). Musical creativity in the classroom: Changing approaches to teaching composition. *British Journal of Music Education*, 33(1), 1-4.
22. Patel, A. D. (2008). *Music, Language, and the Brain*. Oxford University Press.
23. Petrović, A. (2018). Razvoj jezikovnih sposobnosti skozi glasbeno vzgojo v predšolskem obdobju. *Predšolska vzgoja*, 76(4), 295-310. Pridobljeno iz Hrčak portala: <https://hrcak.srce.hr/>.
24. Piaget, J. (1952). *The origins of intelligence in children*. International Universities Press.
25. Sarić, M., & Škrbić, R. (2018). *Glasba in otrokov razvoj: Analiza vpliva glasbenih dejavnosti na predšolske otroke*. *Journal of Preschool Education*, 46(2), 113-125.
26. Schlaug, G., Norton, A., Overy, K., & Winner, E. (2005). Effects of music training on the child's brain and cognitive development. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1060(1), 219-230.

27. Schunk, H. (2012). Rhythmic Movement and Sensorimotor Integration in Early Childhood: Enhancing Motor Skills through Music Activities.
28. Simpson, A. (2018). Challenges in Implementing Music in Early Childhood Education. *Early Childhood Research Quarterly*, 43(2), 112-125.
29. Simpson, K. (2018). Teacher Confidence in Music Education: Addressing the Barriers to Successful Teaching. *Music Education Research*, 20(2), 226-240. DOI: 10.1080/14613808.2017.1358051.
30. Smith, A., & Davidson, J. W. (2020). *Music for Well-Being in Early Childhood Education: Integrating Live Music with Practical Activities*. *International Journal of Music Education*, 38(4), 567-582.
31. Srinivasan, S. M., & Bhat, A. N. (2013). A review of “music and movement” therapies for children with autism: embodied interventions for multisystem development. *Frontiers in Integrative Neuroscience*, 7, 22.
32. Tafuri, J. (2008). The importance of live music in early childhood music education. *Early Child Development and Care*, 178(4), 361-368.
33. Tafuri, J. (2008). *Music in the Early Years: Enhancing Emotional Well-Being through Live Performance*. *Early Childhood Research Quarterly*, 23(3), 377-394.
34. Thaut, M. H., Kenyon, G. P., Schauer, M. L., & McIntosh, G. C. (1997). The connection between rhythmicity and brain function: Implications for therapy of movement disorders. *IEEE Engineering in Medicine and Biology Magazine*, 16(5), 101–108.
- Turk, K. (2015). Vpliv glasbenih dejavnosti na čustveni razvoj otrok v vrtcu. *Revija za vzgojo in izobraževanje*, 46(2), 133-145.
35. Velemir, S. (2020). Igra kot ključni element glasbenega učenja v predšolskem obdobju. *Zbornik za glasbeno vzgojo*. Pridobljeno iz Google Učenjaka: <https://scholar.google.com/>.
36. Vidulin, S. (2016). Music Education of Children in Preschool Institutions: Opportunities and Limitations. *Život i škola*, LXII(1), 221-233. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/165136>.
37. Young, S., & Ilari, B. (2021). Music in the early years: A review of music's role in the early childhood curriculum. *Psychology of Music*, 49(5), 731-747. DOI: 10.1177/03057356211012021.
38. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
39. Wiggins, D. G. (2007). Pre-K music and the emergent reader: Promoting literacy in a music-enhanced environment. *Early Childhood Education Journal*, 35(1), 55-64.

40. Zachopoulou, E., Tsapakidou, A., & Derri, V. (2004). The effects of a developmentally appropriate music and movement program on motor performance. *Early Childhood Research Quarterly*, 19(4), 631-642.
41. Zupančič, M. (2016). Čustveni razvoj otrok skozi glasbene dejavnosti. *Psihološka obzorja*, 25(1), 51-62. Pridobljeno iz Hrčak portala: <https://hrcak.srce.hr/>.

PRILOGE

1) ANKETNI VPRAŠALNIK ZA VZGOJITELJE

1. Glasbena usposobljenost vzgojiteljev

1. Ali imate formalno glasbeno izobrazbo?

- Da, končal/-a sem glasbeno šolo.
- Da, imam diplomo iz glasbene pedagogike.
- Da, obiskoval/-a sem posamezne glasbene tečaje.
- Ne, nimam formalne glasbene izobrazbe.

2. Kateri glasbeni instrument(e) igrate? (označite vse, ki veljajo)

- Kitara
- Klavir
- Piščal
- Drugo: _____
- Ne igram nobenega inštrumenta.

3. Kako ocenjujete svojo glasbeno usposobljenost na lestvici od 1 do 5? (1 – popoln začetnik, 5 – strokovno usposobljen/-a)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

2. Zanimanje za učenje kitare

4. Ali ste kdaj razmišljali o učenju kitare?

- Da, zelo me zanima.
- Da, zanima me, vendar nimam časa.
- Ne, nikoli me ni zanimalo.
- Ne, že igram kitaro.

5. Koliko časa bi bili pripravljeni posvetiti učenju kitare, če bi bila na voljo brezplačna izobraževanja za vzgojitelje?

- Manj kot 1 uro na teden
- 1–2 uri na teden
- 3–4 ure na teden
- Več kot 4 ure na teden
- Ne bi se udeležil/-a

6. Ali želite uporabljati kitaro pri svojem delu? (lestvica od 1 do 5)
(1 – sploh ne, 5 – zelo močno)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

3. Pogostost uporabe glasbenih dejavnosti

7. Kako pogosto vključujete glasbene dejavnosti (petje, igranje inštrumentov, poslušanje glasbe) v svoj pedagoški program?

- Vsak dan
- Večkrat na teden
- Enkrat na teden
- Manj kot enkrat na teden
- Nikoli

8. Ali uporabljate kitaro pri delu z otroki?

- Da, redno
- Da, občasno
- Ne, vendar bi jo želel/-a
- Ne, in ne nameravam

9. Kateri instrumente najpogosteje uporabljate pri glasbenih dejavnostih v vrtcu? (označite vse, ki veljajo)

- Kitara
- Klavir
- Orffovi inštrumenti (npr. ksilofon, tamburin)
- Noben instrument
- Drugo: _____

4. Dodatna vprašanja o pogojih za izvajanje glasbenih dejavnosti

10. Katere ovire vas po vašem mnenju omejujejo pri pogostejši uporabi kitare ali drugih glasbenih instrumentov? (označite vse, ki veljajo)

- Pomanjkanje časa
- Pomanjkanje glasbenega znanja
- Pomanjkanje inštrumentov
- Nizka samozavest pri glasbenih dejavnostih
- Ni podpore vodstva vrtca
- Drugo: _____

11. Kako ocenjujete pomembnost glasbenih dejavnosti pri razvoju otrok v vrtcih?

- Zelo pomembne
- Pomembne
- Ne preveč pomembne
- Nepomembne

HVALA ZA SODELOVANJE!

2)PRIMERI ODGOVOROV IZ ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Glasbena izobrazba	Instrumenti	Samopodoba glasbene usposobljenosti	Zanimanje za učenje kitare	Čas za učenje kitare	Pogostost glasbenih dejavnosti	Uporaba kitare pri delu	Ovira za glasbene dejavnosti	Pomembnost glasbe
Tečaji	Ne igram	4	Zelo zanima	1-2 uri	Manj kot enkrat na teden	Želim uporabljati	Pomanjkanje znanja	Zelo pomembne
Diploma iz glasbene pedagogike	Kitara	3	Že igram kitaro	1-2 uri	Nikoli	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Glasbena šola	Ne igram	1	Nikoli me ni zanimalo	1-2 uri	Vsak dan	Želim uporabljati	Pomanjkanje časa	Zelo pomembne
Tečaji	Kitara	4	Nikoli me ni zanimalo	1-2 uri	Večkrat na teden	Občasno	Ni podpore vodstva	Pomembne
Nimam izobrazbe	Drugo	4	Zelo zanima	3-4 ure	Vsak dan	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Ne preveč pomembne
Nimam izobrazbe	Ne igram	3	Zelo zanima	Manj kot 1 uro	Večkrat na teden	Občasno	Pomanjkanje časa	Zelo pomembne
Nimam izobrazbe	Ne igram	1	Zanima, a nimam časa	1-2 uri	Vsak dan	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Glasbena šola	Klavir	3	Zanima, a nimam časa	1-2 uri	Enkrat na teden	Občasno	Pomanjkanje inštrumentov	Zelo pomembne
Tečaji	Ne igram	1	Zanima, a nimam časa	Več kot 4 ure	Večkrat na teden	Ne uporabljam	Nizka samozavest	Pomembne
Glasbena šola	Ne igram	5	Nikoli me ni zanimalo	1-2 uri	Večkrat na teden	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Pomembne

Glasbena izobrazba	Instrumenti	Samopodoba glasbene usposobljenosti	Zanimanje za učenje kitare	Čas za učenje kitare	Pogostost glasbenih dejavnosti	Uporaba kitare pri delu	Ovira za glasbene dejavnosti	Pomembnost glasbe
Nimam izobrazbe	Kitara	3	Zelo zanima	1-2 uri	Manj kot enkrat na teden	Občasno	Pomanjkanje znanja	Zelo pomembne
Glasbena šola	Drugo	4	Nikoli me ni zanimalo	1 ura	Nikoli	Ne uporabljam	Ni podpore vodstva	Ne preveč pomembne
Tečaji	Ne igram	2	Zelo zanima	3 ure	Vsak dan	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Diploma iz glasbene pedagogike	Kitara	3	Zanima, a nimam časa	2 uri	Enkrat na teden	Občasno	Pomanjkanje inštrumentov	Pomembne
Glasbena šola	Ne igram	5	Zelo zanima	1-2 uri	Večkrat na teden	Želim uporabljati	Pomanjkanje časa	Zelo pomembne
Tečaji	Klavir	2	Zanima, a nimam časa	1 ura	Manj kot enkrat na teden	Občasno	Ni podpore vodstva	Pomembne
Nimam izobrazbe	Ne igram	4	Zelo zanima	3-4 ure	Vsak dan	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Nimam izobrazbe	Kitara	1	Nikoli me ni zanimalo	Manj kot 1 ura	Večkrat na teden	Ne uporabljam	Pomanjkanje znanja	Ne preveč pomembne
Tečaji	Drugo	4	Zelo zanima	2 uri	Nikoli	Želim uporabljati	Pomanjkanje časa	Pomembne
Glasbena šola	Kitara	5	Zanima, a nimam časa	3 ure	Večkrat na teden	Občasno	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Nimam izobrazbe	Ne igram	3	Zanima, a nimam časa	1-2 uri	Vsak dan	Želim uporabljati	Ni podpore vodstva	Zelo pomembne
Diploma iz glasbene pedagogike	Drugo	2	Nikoli me ni zanimalo	Manj kot 1 ura	Večkrat na teden	Občasno	Nizka samozavest	Pomembne
Glasbena šola	Ne igram	4	Zelo zanima	1 ura	Enkrat na teden	Želim uporabljati	Pomanjkanje inštrumentov	Zelo pomembne

Glasbena izobrazba	Instrumenti	Samopodoba glasbene usposobljenosti	Zanimanje za učenje kitare	Čas za učenje kitare	Pogostost glasbenih dejavnosti	Uporaba kitare pri delu	Ovira za glasbene dejavnosti	Pomembnost glasbe
Tečaji	Klavir	3	Nikoli me ni zanimalo	2 uri	Manj kot enkrat na teden	Ne uporabljam	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Nimam izobrazbe	Ne igram	1	Zanima, a nimam časa	Več kot 4 ure	Vsak dan	Želim uporabljati	Pomanjkanje znanja	Pomembne
Tečaji	Kitara	2	Zelo zanima	1 ura	Nikoli	Občasno	Nizka samozavest	Pomembne
Glasbena šola	Drugo	3	Zanima, a nimam časa	2 uri	Večkrat na teden	Želim uporabljati	Pomanjkanje časa	Zelo pomembne
Diploma iz glasbene pedagogike	Ne igram	4	Nikoli me ni zanimalo	Manj kot 1 ura	Manj kot enkrat na teden	Ne uporabljam	Pomanjkanje inštrumentov	Ne preveč pomembne
Tečaji	Kitara	4	Zanima, a nimam časa	1 ura	Večkrat na teden	Želim uporabljati	Nizka samozavest	Zelo pomembne
Nimam izobrazbe	Klavir	2	Zelo zanima	1-2 uri	Vsak dan	Želim uporabljati	Pomanjkanje znanja	Zelo pomembne